

sreda, 24.11.2004.

[Otvorena sednica]

[Optuženi je ušao u sudnicu]

... Početak u 09.09h

SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

Međunarodni kazneni sud za bivšu Jugoslaviju zasjeda.

Izvolite sjesti.

SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dobro jutro svima. Molim predstavnicu Tajništva za najavi predmet.

GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Ovo je predmet IT-00-39-T *Tužiteljstvo protiv Momčila Krajišnika*.

SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala predstavnici Tajništva. Prvo bih htio zamoliti poslužiteljicu da u sudnicu prvo uvede pravnog zastupnika, a zatim gospodina Mandića, osim ako nema proceduralnih pitanja prije toga.

G. TIEGER: [simultani prevod] Postoji jedno pitanje.

SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ima jedna stvar koju sam htio prvo riješiti, imajući na umu koliko nam vremena je potrebno imati ovog svjedoka u sudnici, i zatim sam htio zamoliti gospodina Stewarta za njegov stav vezano uz materijal koji je došao na stol sekretarica sudaca, ali nije došlo do samih sudaca.

G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, prilično sam siguran da mogu sve to iznijeti u manje od 5 minuta.

SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. To ćemo onda na kraju prve sjednice, do prije pauze. Dakle, zaustavićemo se pet minuta prije pauze.

Gospodine Tieger, što ste Vi htjeli reći?

G. TIEGER: [simultani prevod] To se tiče nečeg od jučer, vezano uz

1 objelodanjivanje dokumenata. Htio bih da znate da nemam namjeru ponovno
2 raspravljati o svemu o tome, no jučer navečer smo ponovno računali i
3 pregledavali objelodanjene dokumente i obavijestio sam gospodina Stewarta o tome
4 i on se ljubazno složio da to pojasnimo pred Sudom. Ukupno, čini se da je brojka
5 objelodanjenih dokumenata - ako se to izražava u gigabajtima - da to rezultira
6 pogrešnom brojkom zbog raznih razloga, uključujući i činjenicu da to sadrži *TIF*
7 fajlove u suprotnosti sa *Word* dokumentima, gdje dakle oni obično sadrže puno
8 veću količinu memorije, posebno ako se radi o video ili audio snimkama.

9 I naši su ljudi ponovo izradili izračun na osnovu broja stranica prema
10 oznaci ERN i broju dokumenata, i to dokumenata koji imaju više od deset
11 stranica. I onda je završno brojka objelodanjenog materijala nekih 1.600
12 stranica, dakle ne 25.000, kao što je to juče rečeno. Prema tome, u svjetlu
13 razgovora s gospodinom Stewartom mi smo o tome htjeli obavijestiti Sud.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle, koliko sam shvatio, strane su
15 razgovarale o tome i zaključile da je brojka manja, no još uvijek se radi o
16 velikom broju stranica.

17 G. STEWART: [simultani prevod] Da. Mi smo razgovarali i shvaćamo da je
18 gospodin /?Curiam/ dosta vremena na tom potrošio jučer. Dobio sam *e-mail* od
19 gospodina Tiegera jučer navečer i odgovorio sam na način koji je on sada rekao.
20 Postoji jedna ili dvije iznimke od tog broja, no mi sad ne želimo više na to
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 gubiti vrijeme. Već smo provjerili i sami neke od tih stvari. Nije da bismo
2 provjeravali ono što je zaključio gospodin /?Acrilan/ već da steknemo cijelu
3 sliku. I situacija je takva u ovom trenutku.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala stranama što su se uspjele
5 dogovoriti oko toga, naravno i Vijeće zna razliku između *Word* fajla i *TIF* fajla.
6 Molim poslužiteljicu da uvede prvo zastupnika, a onda svjedoka.

7 [Pravni zastupnik svedoka je ušao u sudnicu]

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dobro jutro, gospodine Tomiću.

9 G. STEWART: [simultani prevod] Oprostite, časni Sude, postoji jedna
10 stvar koju sam zaboravio. Biću kratak. Nema problema da to i svjedok čuje.
11 Gospođa Čmerić je nešto provjerila navečer, zato što su je mučile neke razlike u
12 prijevodu. A usporedila je engleski prijevod izjave ovog svjedoka i verziju na
13 B/H/S-u.

14 [Svedok je ušao u sudnicu]

15 G. STEWART: [simultani prevod] I njezine se brige nisu smanjile preko
16 noći zato što je doista utvrdila doista veliko razmimoilaženje.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Neka prvo gospodin Mandić sjedne.
18 Dobro, nastavite.

19 G. STEWART: [simultani prevod] Oprostite što Vam to nisam spomenuo
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 ranije. Dakle, mi smo pronašli bitne razlike, bar to gospođa Čmerić tako smatra.
2 Kada neki odlomci od kritične važnosti budu stavljeni pred svjedoka, onda bismo
3 htjeli da se pred njega stavi verzija na B/H/S-u. Oprostite na čas.

4 [Obrana se savetuje]

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Iskoristiću priliku da Vam poželim dobro
6 jutro, gospodine Mandiću. Riješićemo ovo proceduralno pitanje za koji trenutak.

7 G. STEWART: [simultani prevod] Oprostite, htio sam samo potvrditi što mi
8 je već rečeno ranije. Dakle, mi bismo htjeli sugerirati da se svjedoku dâ
9 verzija na B/H/S-u, jer ta verzija tih razgovora predstavlja transkripciju,
10 dakle nešto što je skinuto sa audio trake onoga što je svjedok rekao na B/H/S-u.
11 I onda je to bilo prevedeno, naravno. Engleska verzija razgovora je ustvari
12 zapis onog što je rekao prevoditelj. Gospodin Margetts je bio tamo. Mi smo
13 shvatili da se to tako odvija.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle, pretpostavljam da su onda pitanja
15 na engleskom bila, a odgovori na B/H/S-u, to je original. Dakle, da se stvari
16 povežu direktno s onim što je rečeno.

17 G. STEWART: [simultani prevod] Da, mislim da je to tako. Gospodin
18 Margetts može potvrditi; on je bio prisutan, kao i gospodin Tieger.

19 G. TIEGER: [simultani prevod] Da, to je točno. No to ne odgovara na
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 pitanje kako je došlo od izrade zapisnika.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možemo puno o tome raspravljati, no
3 pitanje je da li ima bitnog razmimoilaženja od jednog jezika do drugog. Da li
4 Vam smeta da se pred svjedoka stavi zapisnik na B/H/S-u, ako je to dostupno,
5 kada mu budete ukazivali na određene dijelove izjave?

6 G. TIEGER: [simultani prevod] Naravno da mi ne smeta, časni Sude. No,
7 pretpostavljajući da je ono što gospodin Stewart od toga dobije, onda je
8 ispravno.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Uvijek je bitno utvrditi postoji li
10 razlika između jednog i drugog jezika, i ako nađemo te bitne razlike, onda ćemo
11 morati utvrditi koja je najpouzdanija stvarna verzija i to ćemo riješiti u hodu.

12 G. TIEGER: [simultani prevod] Pokušavam utvrditi da li imamo transkript
13 i za B/H/S.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, to je bilo jedno od mojih pitanja.

15 G. STEWART: [simultani prevod] Gospođa Čmerić ima. No, htio sam nešto
16 pojasniti i zbog sebe, inače ćemo imati situaciju da nešto što je prvobitno
17 rekao gospodin Mandić u razgovoru na B/H/S-u bilo je prevedeno na engleski, i
18 sada se ponovno prevodi na B/H/S od strane prevoditelja u sudnici. Dakle, to su

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 dva koraka. Rezultirat će to bitnim razlikama u prijevodu.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ako je Vaša pretpostavka točna, bez
3 obzira na inference koje izvodite, onda u svakom slučaju postoji video...

4 PREVODILAC: Ispravka prevoditelja: audio.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] ...traka da se utvrdi što je svjedok
6 doista rekao. Uvijek imamo prilike to provjeriti.

7 No, počnimo i vidimo kako stvari idu. Imamo li verziju na B/H/S-u?

8 G. TIEGER: [simultani prevod] Bar jednu kopiju.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pretpostavljam da Obrana ima jednu
10 kopiju, tako da to može staviti na raspolaganje.

11 G. STEWART: [simultani prevod] Htio sam samo nešto spomenuti. Nas brinu
12 i neke druge stvari; izjave gdje zapisano nečitko ili nerazumljivo. Htjeli smo i
13 to eventualno pojasniti.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Jučer, kada smo slušali telefonski
15 razgovor, vidjeli smo da u zapisniku stoje određene oznake, da riječi koje nisu
16 mogle biti prevedene se nisu čule, i tako dalje.

17 G. STEWART: [simultani prevod] Da, to ćemo proučiti onda kasnije.

18 G. TIEGER: [simultani prevod] I isto tako, utvrdili smo da ćemo i danas
19 pokušati koristiti neke dijelove zapisnika, iako nemamo referentnih brojeva za
20 određene retke na stranicama, ali mislim da gospodin Stewart za to zna. Ali
21 označeni su brojevi stranica...

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Moraćemo riješiti taj problem.
2 Kao prvo, gospodine Mandiću, gospodin Tieger će sada nastaviti sa svojim
3 glavnim ispitivanjem. Htio bih Vas podsjetiti da ste još uvijek pod svečanom
4 izjavom koju ste dali na početku svojeg iskaza.
5 Izvolite, gospodine Tieger.
6 G. TIEGER: [simultani prevod] Hvala.
7 SVEDOK: MOMČILO MANDIĆ [nastavak]
8 Ispituje g. Tieger [nastavak]
9 [Tužilac ispituje putem prevodioca]
10 P: Dobro jutro, gospodine Mandiću.
11 O: *Good morning*.
12 P: Prije negoli smo završili s radom jučer, pitao sam Vas o tome da li
13 je došlo do nekog rivalstva između doktora Karadžića i gospodina Krajišnika, i
14 Vi ste odgovorili da je nakon nekoliko godina rata došlo do određenog rivalstva
15 i da je došlo do razmimoilaženja među ljudima koji su bili skloni jednom ili
16 drugom.
17 O: /nerazgovetno/
18 P: Zatim sam Vam htio predstaviti jedan dokument, što ću učiniti sada.
19 To je dokument koji nosi broj /?B008-4249/, to je idući dokazni predmet
20 Tužiteljstva.
21 GDA SEKRETAR: [simultani prevod] Bit će to dokazni predmet P414.
22 G. TIEGER: [simultani prevod]
23 P: Gospodine Mandiću, daću Vam par trenutaka da pregledate taj dokument.
24 To je nacrt službenog dopisa Centra službi bezbjednosti iz Banja Luke, izrađen u
25 6. mjesecu 1993. godine. To se konkretno tiče određenih pojedinaca iz državne i
26 vojne bezbjednosti. Htio sam vam konkretno skrenuti pažnju na nešto što se
27
28
29
30

1 pojavljuje na stranici 3 u verziji na engleskom, a to je dio trećeg cijelog
2 odlomka dokumenta. To je dio koji počinje: "Kroz kontakte s Markovićem..." ili
3 preko kontakata s Markovićem, i spominje neke Markovićeve komentare, uključujući
4 i citat: "Kada govorimo o vođama Republike Srpske, uključujući i gospodina
5 Karadžića i gospodina Krajišnika, Marković i ljudi koji su njemu skloni
6 koristili su se iznimno ružnim terminima kojima su ocrnjivali tu dvojicu vođa
7 srpskog naroda. Zanimljivo je da se u njihovim komentarima mogao nazrijeti
8 prikrivena borba za dominaciju između gospodina Karadžića i gospodina
9 Krajišnika."

10 Zatim, dokument ide dalje, uključujući još neke komentare gospodina
11 Markovića i ostale glasine vezano za gospodina Karadžića i Krajišnika. Htio bi
12 Vas pitati da li taj dokument o komentari, koje sam Vam upravo pročitao,
13 odražavaju rivalstvo o kojem ste Vi govorili jučer u svjedočenju?

14 O: Ja ovaj dokument prvi put vidim. Ne znam uopšte ko je ovaj gospodin
15 Marković, al' u tom smislu da su... da je... n...n...ne mislim da su ili Karadžić ili
16 Krajišnik podjednako manje ili više v...v...voljeli, odnosno simpatisali pojedine
17 krajeve Republike Srpske.

18 P: Taj komentar koji ste iznijeli, pretpostavljam da se odnosi na
19 komentar koji je iznio Marković u ovom dokumentu, o negativnom stavu Krajišnika
20 prema Banja Luci?

21 O: Tačno.

22 P: Osim toga, gospodine Mandiću, da li komentar o borbi za dominaciju,
23 odnosno prikrivenoj borbi, kako navodi to dokument, između gospodina Karadžića i
24 Krajišnika, da li je to nešto što odgovara Vašem mišljenju da je došlo do

1 rivaliteta između doktora Karadžića i gospodina Krajišnika u to vrijeme?

2 O: Pa, mislim zahvaljujući p...pojedinin ljudima, u blizini i jednog i
3 drugog, došlo je do latentnog /sic/ n...n...nerazumijevanja, odnosno prikrivenog
4 rivaliteta između gospodina Krajišnika i gospodina Karadžića.

5 P: Gospodine Mandiću, Vi ste rekli nešto čega smo se tek dodirnuli, a to
6 je postojanje ljudi koji su bili povezani ili su bili bliski jednom od tih vođa.
7 Jeste li Vi bili prijatelj, ili jeste li Vi bili bliski ili sa jednim, ili sa
8 drugim?

9 O: Ja sam bio blizak sa Momčilom Krajišnikom.

10 P: Gospodine Mandiću, jučer smo pogledali zapisnik sastanka Ministarskog
11 vijeća, što je uključivalo jednu od točaka dnevnog reda koja se odnosila na
12 prioritete proizišle iz deklaracije o proglašenju republike srpskog naroda u
13 Bosni i Hercegovini. To je uključivalo i definiranje nacionalnog teritorija i
14 ustanovljavanja organa vlade.

15 O: Tačno.

16 P: Da li su vlasti bosanskih Srba krenule, bar djelomično, raditi na
17 tome da se pobrinu da se srpska vlast osjeti na područjima, pod kontrolom vlasti
18 bosanskih Srba, tako što su organizirale srpski MUP?

19 O: Tačno.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Netko tipka u neposrednoj blizini
21 mikrofona što stalno stvara zvuk tipkanja. Ako postoji neko drugo tehničko
22 rješenje, bilo bi dobro da se primjeni.

1 Nastavite, molim.

2 G. TIEGER: [simultani prevod]

3 P: Gospodine Mandiću, molim Vas, pogledajte sljedeći dokument

4 Tužiteljstva. To je dokument SA00-6590.

5 GDA SEKRETAR: [simultani prevod] P415.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja bih iznio jedan prijedlog. Katkada je

7 dobro pod tastaturu kompjutera staviti dvije podloge za miša.

8 G. TIEGER: [simultani prevod]

9 P: Gospodine Mandiću, dokazni predmet pred Vama, dakle P415, je zapravo

10 zapisnik sa sastanka održanog u Banja Luci, 11.02.1992. godine.

11 O: Tačno.

12 P: U prvom odlomku se navode ljudi koji su prisutni bili na tom

13 sastanku, a među njima ste i Vi; je li tako?

14 O: Tako. Tačno.

15 P: Ti ljudi bili su vodeći dužnosnici bosanskih Srba u, u to vrijeme,

16 još uvijek jedinstvenom MUP-u Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine. Je

17 li točno?

18 O: Tačno. Tačno.

19 P: Ja bih Vam sada skrenuo pažnju na drugog govornika, gospodina

20 Stanišića. Dakle, njegovi se komentari navode u drugome pasusu, u drugom

21 odlomku. Gospodin Stanišić je tu rekao... nešto je govorio o poziciji, o položaju

22 Vijeća ministara. Zar ne?

23 O: Točno.

24 P: A taj stav je bio da na teritoriju Bosne i Hercegovine, koja je pod

25 srpskom vlašću, da se ta vlast mora i osjetiti?

1 O: Tačno.

2 P: Dalje, gospodin Stanišić kaže da treba raditi na ustrojavanju
3 srpskoga MUP-a, počevši sa općinskim i regionalni odjelima, pa do samoga srpskog
4 ministarstva.

5 O: Na tom sastanku je nas, o... o...o... rukovodni kadar iz redova srpskog
6 naroda u zajedničkom MUP-u, gospodin Stanišić, upoznao sa odlukama Skupštine
7 srpskog naroda i Ministarskog savjeta - čiji je član bio Mićo Stanišić, kao
8 budući ministar srpskog MUP-a - i obavijestio nas je o stavu, odnosno
9 zaključkama /sic/ s... ministarskog savjeta, koji je pri... održan prije ovoga
10 sastanka, o načinu formiranja srpskog mu... srpskih MUP-ova na teritoriji gde
11 većinski... na opštinama gde većinski srpski narod.

12 P: Gospodin Radović, koji govori nakon gospodina Stanišića, govori o
13 odluci Skupštine srpskog naroda Bosne i Hercegovine u vezi s osnivanjem srpskog
14 MUP-a.

15 O: Tačno. To je a... prije znači ovoga sastanka, Skupština srpskog naroda
16 u Srpskog Republici Bosni i Hercegovini je donijela odluku o formiranju srpskog
17 MUP-a i mislim da je tada usvojen zakon o MUP-u.

18 P: Nešto kasnije na tom sastanku - ja ću Vam sada skrenuti pažnju na
19 komentare gospodina Tutuša - govorilo se o gubitku povjerenja u srpskome vodstvu
20 prema MUP-u, te se govorilo o izrazu povjerenja Vama, kao predstavnika MUP-a.

21 O: Pa, vjerovatno je Tutuš mislio na koordinaciju i saradnju sa
22 centralom, odnosno sjedištem zajedničkog MUP-a u Sarajevu. Naime, Krajina je
23 prije početka rata na neki način bila teritorijalno, odnosno organizaciono
24 odvojena od Sarajeva. Banja Luka; mislim sa sjedištem u Banja Luci. Pošto je bio

25

26

27

28

29

30

1 već refleks rata u Hrvatskoj, koji se prenosio na Krajinu koja graniči sa
2 tadašnjom srpskom /sic/ republikom Krajina, u... koja je u Hrvatskoj, i d... tada je
3 već došlo do većih nesuglasica, odnosno slabe saradnje Banja Luke sa Sarajevom.

4 P: A gospodin Tutuš je u svojim komentarima izrazio ta neslaganje time
5 što je rekao da on i drugi ljudi iz bosanske Krajina imaju u Vas, kao pojedinca,
6 povjerenje.

7 O: Tačno tako.

8 P: Na ovom sastanku su doneseni i neki zaključci koji se nalaze na 4.
9 stranici prijevoda na engleski, a inače pod naslovom "Zaključci", a među
10 ostalima se nalaze i sljedeći: da se osnuje srpsko savjetodavno tijelo u
11 zajedničkom MUP-u, u kojem će biti Srbi na vodećem položajima, te da taj kolegij
12 bude pod Vašim vodstvom, dakle da mu Vi budete na čelu, te da on se treba
13 pobrinuti da se postupa u skladu sa zaključcima i da se iste zaključke izvršava.
14 Dalje, njemu je naloženo da izvede sve potrebne pripreme za funkcioniranje
15 srpskog MUP-a nakon donošenja Ustava Srpske Republike Bosne i Hercegovine, te da
16 se ni jedno rješenje, vezano za kadrovsku politiku u zajedničkom MUP-u, ne može
17 izvršiti bez Vaše suglasnosti?

18 O: Tačno.

19 P: Naravno, tu ima i drugih zaključaka, kako ih vidimo na ovim
20 stranicama, ali ja sam Vam htio skrenuti pažnju samo na ove.

1 Nakon ovoga sastanka, gospodine Mandiću, Vi ste nadalje poduzeli korake
2 kako biste izvršili zaduženja, odnosno odgovornosti koje ste dobili na tome
3 sastanku, i to tako što ste uputili upute vodećim funkcionerima bosanskih Srba
4 da krenu dalje u provedbi toga procesa. Je li tako?

5 O: Tačno.

6 P: Sada ću Vam predočiti sljedeći dokazni predmet Optužbe po redu, 0063-
7 7176.

8 GDA SEKRETAR: [simultani prevod] P416.

9 G. TIEGER: [simultani prevod]

10 P: Gospodine Mandiću, to je vrlo kratak dokument od 13. februara 1992.,
11 dakle dva dana nakon ovog sastanka u Banja Luci, a odnosi se na zaključke koji
12 su na tom sastanku doneseni, i na kraju dokumenta vidimo da ste ga Vi potpisali.

13 O: Tačno.

14 P: Možete li nam kazati na što ste uputili ljude kojima je ovaj dokument
15 bio poslan, kojima je upućen?

16 O: Pa, da postupe po zaključcima iz prethodnog ovog dokumenta, koji smo
17 maloprije pročitali. To znači da je po odluci Ministarskog savjeta i Skupštine
18 srpskog naroda donošena odluka da se organizuje srpski MUP, i po tim zaključcima
19 k... o...o kome nas obavijestio Nenad Radović i Mićo Stanišić, koji je bio član tog
20 Ministarskog savjeta, donijeli smo odluku i da se postupi po njoj. Ovo je samo
21 kao obavijest, odnosno upozorenje, gde sam ja kao pomoćnik ministra, u to
22 vrijeme, imao jedini liniju, ovu 02, i mogao sam depešu upućivati po čitavoj
23 teritoriji Bosne i Hercegovine, kao pomo... kao najveće rangirani srpski kadar u
24 zajedničkom MUP-u.

1 P: A kome je upućen ovaj dokument?

2 O: Upućen je n...načelnicima centara: Centra službi bezbjednosti Banja
3 Luka, Doboje, Goražde, Nevesinje, Sokolac, Bijeljina i grad Sarajevo. Znači,
4 najveći centri, najveći gradovi u Bosni i Hercegovini.

5 P: Gospodine Mandiću, jesu li neki od koraka za pripremu razdvajanja tog
6 zajedničkog, odnosno jedinstvenog MUP-a, obuhvaćali i naoružavanje srpskih
7 policajaca ili srpskih policijskih stanica, i barem početke otpuštanja nesrba iz
8 policije?

9 O: Pa, mislim da je tada obratno bilo. Jer do samog početka rata u
10 policiji Bosne i Hercegovine je bilo oko 11.000 pripadnika MUP-a. Od toga je 75%
11 bilo srpske nacionalnosti. U Bosni i Hercegovini uglavnom su Srbi bili u vojsci
12 i policiji, što nije dogovaralo nacionalnom sastavu Bosne i Hercegovine, pa jesu
13 bili zaključci zajedničkog s... a... kolegija MUP-a da se otpuštaju srpski kadrovi,
14 koji su školovani i koji su radili taj posao, a da se primaju uglavnom
15 muslimanski, odnosno bošnjački pripadnici policije iz rezervnog sastava, da bi
16 se izjednačio odnos, u MUP-u, broja pripadnika sa b... odnosom naroda u Bosni i
17 Hercegovini. Znači, u tom momentu je bilo više Srba nego što ih je bilo brojčano
18 u Bosni i Hercegovini. I to je jedan od problema koji su nastali u zajedničkom
19 MUP-u.

20 P: O tom pitanju ćemo razgovarati malo kasnije. Ja bih se sada vratio na
21 pitanje koje sam već ranije bio postavio. A to je da li su poduzeti naponi, od
22 strane dužnosnika bosanskih Srba, da se naoruža srpska policija, dakle da dobije

23
24
25
26
27
28
29
30

1 oružje, i da li je zapravo tu već došlo do početka otpuštanja nesrba iz
2 policijskih snaga prije početka sukoba?

3 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, ja mislim da bi bilo bolje
4 postaviti dva odvojena pitanja, zato što su to dvije teme.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pa, to je i meni palo na pamet,
6 gospodine Tiegeru.

7 G. TIEGER: [simultani prevod] Ovo je u biti pravičan komentar.
8 Razgovarajmo, dakle, najprije o pitanju naoružavanja.

9 P: Dakle, da li je do toga došlo, gospodine Mandiću?

10 O: Ne. Ne, jel /sic/ e... a... vidite, s... g...gdje je upoše... upućena ova
11 depeša, ovde je većinski... ovde su prvi rukovodioci bili Srbi, u tim gradovima i
12 u tim centrima bezbjednosti, i oni su raspolagali sa svom opremom, što se odnosi
13 na oružje u tim gradovima, i rezervnog sastava policije i redovnog sastava
14 policije. To je znači: Banja Luka, Doboj, Goražde, Sokolac, Bijeljina.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, dopustite mi, molim
16 Vas, jedno pitanje. Vi ste sada spomenuli Bijeljину, među ostalim. A ranije,
17 kada se čita kome je ovo upućeno, mislim da ste Bijeljину bili izostavili, zato
18 što je ovdje prekrižena, ili barem tako izgleda. Možete li mi kazati da li je
19 ovaj dokument poslan i u Bijeljину?

20 O: Ja sam Bijeljину pročitao sa prednje strane, a ovdje nije poslato,
21 ali znam da je prvi policajac u Bijeljini s... bio srpske nacionalnosti; Ješurić
22 Miodrag.

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. A je li to i ime koje se da
2 razaznati na prvoj strani ovoga dokumenta? Jer nije baš najčitljivije u
3 prijevodu, odnosno u prijevodu je navedeno kao nečitko.

4 Gospodine Mandiću, to je ime, dakle je li piše Ješurić ili Jušurić?

5 SVEDOK: Još... Jošurić, Jošurić, sigurno.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] I koliko se Vi sjećate, je li ovaj
7 dokument poslan i u Bijeljину?

8 SVEDOK: Ja mislim da jeste, ne znam tačno.

9 G. TOMIĆ: Ja se izvinjavam časnom Sudu, radi se o Ješurić Predragu, ne
10 Miodragu.

11 SVEDOK: Tačno, Predragu.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Gospodine Tomiću, mislim da ste Vi
13 nešto dodali iskazu svjedoka što... Odnosno prije svega Vi ste dali ispravak na
14 nešto što nisam ni vidio ni čuo, jer ja nisam vidio da se spominje nijedan
15 Miodrag, pa ispravak nije potreban. Mislim da smo sasvim dobro razgovarali o
16 tome kakva je Vaša uloga, a ona nije da dodajete nešto svjedočenju gospodina
17 Mandića.

18 Gospodine Tieger, nastavite molim.

19 G. TIEGER: [simultani prevod] Ja ću nastojati to razjasniti.

20 P: Dakle, ukratko, gospodine Mandiću, znate li Vi koje je ime gospodina
21 Ješurića?

22 O: Predrag Ješurić.

23 P: Rekli ste da su prvi ljudi tih centara, regionalnih centara, kojima
24 ste poslali pismo 13. februara, raspolagali oružjem. Što to zapravo znači? Što

1 su oni, zapravo učinili s tim oružjem, reagirajući na Vaše pismo od 13.
2 februara?

3 O: Svaki centar je imao, osim redovnog oružja, i oružje sa dugim
4 cijevima koje je pripadalo rezervnom sastavu ratne policije. C... Znači, sa tim
5 oružjem je raspolagana... raspolagala... raspolagao centar bezbjednosti u svakom
6 većem gradu, i bilo je uskladišteno u prostorijama MUP-a.

7 P: A jesu li oni to učinili tako da bi to oružje bilo na raspolaganju
8 srpskom MUP-u, kada se odvoji od zajedničkog MUP-a, a da ne bude na raspolaganju
9 preostalim pripadnicima muslimanskog MUP-a?

10 O: Tačno.

11 P: Osim toga, jeste li Vi ili gospodin Stanišić, ili netko drugi,
12 sudjelovao u raspodjeli oružja po srpskim policijskim stanicama?

13 O: Ne. To oružje je, dugi niz godina prije toga, uskladišteno i stajalo
14 kao rezervni sastav... odnosno oružje za rezervni sastav policije.

15 P: Pogledajte, molim Vas, sada jedan drugi dokument. To će biti dokument
16 sa brojem /?0121-5571/.

17 GDA SEKRETAR: [simultani prevod] P417.

18 G. TIEGER: [simultani prevod]

19 P: Gospodine Mandiću, ovaj dokazni predmet, P417, je intervju objavljen
20 u *Slobodnoj Bosni*, 10. aprila 1998. godine. Oprostite, u *Oslobođenju*. Dakle, u
21 aprilu 1998., radi se o intervjuu sa Vama. Intervju je vodila Jelena
22 Stamenković.

23 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, koliko mi vidimo, to je ipak
24 iz *Slobodne Bosne*.

25 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Gospodine Tieger, ako pogledate
26 izvorni dokument, vidjet ćete da piše *Slobodna Bosna*.

27

28

29

30

1 G. TIEGER: [simultani prevod]

2 P: U prvome dijelu ovoga članka, gospodine Mandiću, Vi iznosite neke
3 podatke i govorite da ste još od 15 godine života radili u MUP-u, i govorite
4 nešto o tome, o povijesti tog Vašeg rada i sudjelovanja, kao i o nekim
5 događajima koji su doveli do napetosti u Ministarstvu unutarnjih poslova.
6 Sljedeće pitanje bi glasil: na koji način ste Vi pomogli srpskoj strani, a onda
7 ste Vi, kažete: "Davao sam im i odvajao službena vozila. Rekrutovao i u policiju
8 primao Srbe koje su predlagali Radovan Karadžić i Rajko Dukić, a davao sam im i
9 neka materijalna sredstva i sredstva veze. Čak i oružje smo izbacivali u srpske
10 stanice milicije, recimo na Pale, Sokolac i tako dalje. Grabilo se i davalo
11 koliko je trebalo."

12 O: Mi smo na sastanku u Krteljima - b... mislim da je bio 3. april 1992.
13 godine - na kome su prisustvovali rukovodioci hrvatske, i muslimanske i srpske
14 sa... rukovodstvo zajedničko u MUP-u. Tada je došlo do podijele specijalne
15 jedinice. I srpski dio specijalne jedinice, o... u... o... do 35 ljudi, na čelu sa
16 Karišik Milenom je otišlo u Rakovicu, u jedan objekat tadašnjeg UPI-ja,
17 preduzeća za promet, za trgovinu, i dogovoreno je da se na Vraca... da srpski dio
18 policije pređe na Vraca u staru bazu specijalne jedinice, a da Krtelji, kao nova
19 baza specijalne jedinice, ostanu i pripadnu hrvatskoj, odnosno Muslimanima i
20 Hrvatima koji su ostali zajedno.

21 I mi smo u subotu ili nedjelju - ne mogu da s... da se sjetim - šestog...
22 petog ili še... 4. aprila, otišli na Vraca, gdje smo dočekani, odnosno g...gdje
23 došlo do oružanog sukoba između rezervnog sastava policije, sastavljenog od
24 muslimanske strane, i srpskog... s...srpskih specijalaca, i tom prilikom je poginulo
25 dva srpska policajca-specijalca, Pupić i Lopatić, a dva su ranjena. Dok s... nije

1 bilo žrtava sa strane Muslimana. I tada smo mi ušli u školu na Vracama i u staru
2 bazu specijale.

3 Što se tiče primanja ovih kadrova, uz saglasnost Rajka Dukića i Radovana
4 Karadžića, svaka opština, odnosno svaki grad, regija, su predlagali po trojicu
5 iz redova svog naroda, odnosno predsednici kadrovske komisije, u...u ovom slučaju
6 Dukić i Karadžić. I onda smo mi usaglašavali stavove i najbolje kadrove primali
7 u redove MUP-a. To je sa... to se na tô odnosi.

8 Znači, ako je u jednom gradu bio načelnik Musliman, komandir stanice
9 milicije je bio Srbin, a šef kriminalističke službe je Hrvat. Ili obratno; ako
10 je šef policije bio Hrvat, komandir Musliman, Srbin je bio šef krim-službe. To
11 se odnosi isključivo na rukovodni kadar u pojedinim stanicama javne bezbjednosti
12 i pojedinim centrima službe bezbjede... bezbjednosti, kojih je u to vrijeme bilo pet
13 u... na području Bosne i Hercegovine.

14 P: Ja bih se vratio ipak na konkretno pitanje naoružavanja. Ja sam Vas
15 bio pitao, naime, da li je jedan dio priprema za razdvajanje zajedničkog MUP-a
16 bilo naoružavanje srpske policije, odnosno nekih srpskih policijskih stanica? I
17 ovaj članak iz *Slobodne Bosne*... Dakle, postaviću Vam pitanje direktnije. Da li je
18 odgovor na ovo pitanje: "Da. Dio priprema je obuhvaćao naoružavanje srpske
19 policije i srpskih policijskih stanica"?

20 O: Da.

21 P: Osim - ja sam Vas već ranije pitao u jednom složenije pitanju -
22 dakle, da li je tada došlo do početka otpuštanja Muslimana iz policije, prije
23 samog, odnosno konačnog razdvajanja zajedničkog MUP-a?

1 O: Nikada nijedan Musliman, koliko ja znam, nije otpuštan /sic/ prije
2 razdvajanja MUP-a, prije moje depeše koju sam poslao o razdvajanju MUP-a. Jer je
3 - ponavljam ponovo - u momentu pobjede nacionalnih stranaka, koje su insistirale
4 da se uravnoteži odnos snaga u MUP-u, u odno... da i... bude isti kao struktura
5 nacionalno... nacionalni sastav Bosne i Hercegovine, bilo je viška srpskog kadra u
6 MUP-u i otpuštan je srpski kadar, a muslimanski sigurno nije do momenta slanja
7 moje depeše o stvaranju, odnosno razdvajanju srpskog MUP-a i osta... ostalog
8 dijela MUP-a Bosne i Hercegovine.

9 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, mislim da je prilično očita
10 ispravka i biće jasna svakome tko pročita zapisnik. Trebalo je ubaciti riječ
11 "Ne" ili "Nije" na samom početku tog odgovora.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Mandiću, jeste li rekli da
13 nijedan Musliman, koliko Vi znate, nije bio otpušten iz MUP-a prije razdvajanja
14 i prije negoli je poslata depeša?

15 SVEDOK: Znači, sa... sa mojim saznanjem, odnosno i...iz odluke iz centrale
16 MUP-a, nikada nijedan n...nije Musliman otpuštan iz bilo koje stanice. Da li je
17 bilo pojedinačnih slučajeva... slučajaja, to ne znam, na teritoriji drugih opština. U
18 to nisam bio upoznat.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, zamolio bih da mi
20 odgovorite da li sam stekao ispravan dojam, a to je da ste nekoliko puta pitali
21 što se dogodilo nakon što je poslata depeša, a da gospodin Mandić odgovara o

1 tome što se dogodilo prije toga.

2 G. TIEGER: [simultani prevod] Ne, časni Sude, mislim da sam ja bio
3 nejasan. Gospodin Mandić je ispravno razumio moju namjeru da pitam da li je bilo
4 otpuštanja prije.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Onda sam Vas ja krivo razumio. Izvolite,
6 nastavite.

7 G. TIEGER: [simultani prevod] Časni Sude, ispričavam se i pojasniću to
8 jer je bilo nejasno. Termin "depeša" je nešto što ćemo čuti u odnosu na nekoliko
9 dokumenata. Što se tiče pisma od 13.02., koje je gospodin Mandić poslao - i u
10 pravu ste - mislim da je gospodin Mandić dobro to razumio, da se to odnosi,
11 odnosno ja sam mislio na događaje nakon toga. To je tačno. Dakle, govorio sam o
12 zbivanjima nakon pisma od 13.02., ali prije konačnog razdvajanja zajedničkog
13 MUP-a.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Sada mi je jasno. Izvolite nastavite.

15 G. TIEGER: [simultani prevod]

16 P: Gospodine Mandiću, što se tiče pojedinačnih slučajeva kada su
17 Muslimani otpušteni iz policijskih stanica, htio bih Vas pitati sjećate li se
18 zbivanja u Sokocu, u kojima je možda nešto imao i gospodin Cvijetić.

19 O: Tačno je da je prije konačnog podjele /sic/ gospodin Cvijetić
20 otпустio sve kadrove muslimanske nacionalnosti, i tada smo mi na stručnom
21 kolegiju, znači zajedničkom, donijeli jedinstvenu odluku da se suspenduje ta
22 stanica milicije, da joj se zabrani... i materijalni troškovi i plata, i da se
23 izoluje od ostalog sastava policije Bosne i Hercegovine. I tada je Cvijetić
24 suspendovan od strane ministra Delimustafića.

25 P: Zato što su Muslimani otpušteni...

26 O: Zato š... zato što je na svoju ruku, samovoljno, otпустио zaposlene

27

28

29

30

1 Muslimane o... u SUP-u Sokolac. I mislim da je to bio prvi i jedinstven slučaj
2 toga. Ali bez saglasnosti i bez znanja bilo koga u MUP-u, i kako srpskih, tako i
3 drugih kadrova.

4 P: I usprkos odluci vodstva zajedničkog MUP-a, kao reakciju na postupak
5 gospodina Cvijetića, da li ste Vi zajedno su... s gospodinom Karadžićem poduzeli
6 neke korake kako biste se pobrinuli da policijske snage u Sokocu, pod
7 rukovodstvom gospodina Cvijetića, i dalje dobivaju plaću?

8 O: Ne sjećam se toga, da sam šta poduzimao... p... Jel je Mićo Stanišić, kao
9 budući ministar, bio zadužen za te stvari.

10 P: Što se toga onda tiče, gospodine Mandiću, htio bih Vam skrenuti
11 pažnju na dva dokumenta koji nam mogu biti od pomoći. Prvi, to je mali dio
12 zapisnika sa 36. sjednice Skupštine Republike Srpske.

13 GDA SEKRETAR: [simultani prevod] Biće to dokazni predmet P418.

14 G. TIEGER: [simultani prevod] Časni Sude, znam da postoji engleski
15 prijevod ovog dokumenta, na kojem se još treba raditi tako što ćemo ga izdvojiti
16 od ostatka dokumenta. Ispričavam se zbog toga i poduzećemo korake da to
17 ispravimo.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Osim toga, gospodine Tieger, molim da se
19 poboljša i logistika. Zato što, obično, kad ukažete na neki novi dokument kojeg
20 ćete staviti pred svjedoka, to je još uvijek na Vašem stolu, onda to tek treba
21 razdijeliti u sudnici. Dakle, možda bismo mogli ići jedan dokument unaprijed
22 kako bismo uštedjeli na vremenu. Na primjer, idući dokument P419, možete već
23 staviti na raspolaganje predstavnicima Tajništva.

24 G. TIEGER: [simultani prevod] Siguran sam da možemo to ispraviti čim
25 bude prilike.

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvolite, nastaviti.

2 G. TIEGER: [simultani prevod] To je broj 0215-1371.

3 P: Gospodine Mandiću, skrenuo bih Vam pažnju na isječak tog zapisnika sa
4 Skupštine, kada Vi govorite, i Skupštini, odnosno poslanicima kažete:

5 "Točno je, gospodo. Delimustafić i Vito su me htjeli staviti u zatvor, i
6 znate i zašto. Zato što sam zajedno sa Stanišićem uzeo..."

7 PREVODILAC: Prevoditelji se ispričavaju, no nemaju original dokumenta.

8 G. TIEGER: [simultani prevod]

9 P: "...sa Romanije i podijelio zato što kada je Zoran Cvijetić bio
10 zapovjednik Stanice javne bezbjednosti u Sokocu, tri mjeseca prije rata,
11 istjerao sam Muslimane iz stanice i suspendirao ih. Razgovarao sam sa Alijom o
12 tome da se isplate penzije, i platili sam im posebna sredstva za gorivo i
13 plaće."

14 Isto tako, htio bih Vam skrenuti pažnju na drugi dodatni predmet koji se
15 odnosi na iste događaje, a nosi broj ETV /?000-243600/.

16 GDA SEKRETAR: [simultani prevod] To je P419.

17 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, može li nas gospodin Tieger
18 podsjetiti. 36. sjednica – ne sjećam se datuma toga – konkretni dokument koji je
19 stavljen pred svedoka, P418, tu stoji "Skupština Republike Srpske, 1992 do
20 1995". Dakle, pretpostavljam da je to iz jednog obimnijeg dokumenta, pa molim da
21 nam se da datum.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. TIEGER: [simultani prevod] Ne znam točan datum, časni Sude, moram ga
2 dobiti.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim da nastavite, dok Vam ne pronađu
4 koji je to datum.

5 G. TIEGER: [simultani prevod]

6 P: Gospodine Mandiću, P419 je intervju koji je s Vama obavio gospodin po
7 imenu Risto Đogo, u televizijskom programu. Htio bih Vam skrenuti pažnju na Vaše
8 komentar koji se pojavljuju negdje u prvoj četvrtini intervjua, pod dijelom
9 označenim 3210. Možete vidjeti da postoje i oznake koje predstavljaju vrijeme na
10 video snimci.

11 G. STEWART: [simultani prevod] Mi smo beznadno zbunjeni. Ne vidimo uopće
12 koja je to referenca; a drugo, čini se da to uopće nije intervju s ovim
13 gospodinom.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, koji ERN broj imate
15 pred sobom?

16 G. TIEGER: [simultani prevod] ERN broj dokumenta jest ET V000-
17 2436001725.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Bojim se da mi imamo drukčiji dokument.
19 Mi imamo ERN i V000, zatim 2436, ali to je sve. Dakle, mislim da je tu neka
20 zabuna. Molim da nam pokažete svoj dokument da usporedimo.

21 Molim uključite mikrofona, nisam Vas čuo.

22 G. TIEGER: [simultani prevod] To je taj dokument, jedino je format
23
24
25
26
27
28
29
30

1 drukčiji. I to je transkript emisije "Moj gost je istina", s Momčilom Mandićem.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] To ne stoji na mom dokumentu. Vidjeli
3 smo da je označen jedan dio sa 3210, ali toga nema u originalu na B/H/S-u.

4 G. STEWART: [simultani prevod] Čini se da imamo tri dokumenta sa prvim
5 nizom brojeva, a zatim imamo sufiks sa daljnjim brojevima, što je ustvari ono
6 gdje se razmimoilazimo.

7 G. TIEGER: [simultani prevod] Mislim da shvaćam kako je do ovoga došlo,
8 pitanje je samo kako to riješiti. Ja predlažem sljedeće...

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možemo to staviti na grafoskop.

10 Dakle, poslužiteljice, dokument koji koristi gospodin Tieger, stavite na
11 grafoskop.

12 Gospodine Tieger, da li mislite samo na onaj broj, 1832, ili nešto
13 drugo.

14 G. TIEGER: [simultani prevod] Ono što se vidi na ekranu je prva
15 stranica, što je uvod u emisiju. I skrenuo bih pažnju svjedoka na ono što se
16 nalazi na stranici 5 verzije na engleskom.

17 To je dio koji je istaknut na dnu stranice.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim da to pročitate polako.

1 G. TIEGER: [simultani prevod] Hoću. Dakle, taj dio intervjuja, kada ste
2 Vi govorili, gospodine Mandiću, tamo stoji sljedeće: "No, u to vrijeme, imao sam
3 posebnu blagajnu kao načelnik jednog od odjela ministarstva, i budući da je
4 Zoran Cvijetić - počivao u miru - bio načelnik policije u Sokocu, koji je
5 iskočio prije svih nas i nije se baš pridržavao politike o koje smo se
6 dogovorili, otpustio je sve zaposlenike muslimanske nacionalnosti prije nego što
7 su svi to učinili, i kao rezultat toga policijska stanica u Sokocu bila je
8 suspendirana. Naravno, ljudi su morali dobiti plaće da kupe gorivo i ostalo,
9 zato što ne bi imali sredstva za život i rad. U dogovoru s Mićom Stanišićem - on
10 je već bio srpski ministar srpskog MUP-a - ali uz znanje Radovana Karadžića,
11 prebacio sam sredstva iz te blagajne u Sokolac. To je bilo da se pokriju plaće,
12 gorivo i sve to. To je bilo vrlo rizično, što sam prikrio u papirologiji i
13 odlukama, rekavši da je nešto od toga otišlo u Banja Luku, nešto u Medice, nešto
14 na različita mjesta, i tako smo održali ovu stancu na životu dva mjeseca."

15 P: Gospodine Mandiću, budući da ste imali priliku ponovno čuti svoje
16 komentare sa 36. sjednice Skupštine i Vaše opaske iz intervjuja sa Ristom Đogom,
17 da li je to ono čega se sjećate vezano uz suspenziju sokolačke policijske
18 stanice?

19 O: Nije baš tako bilo. Ja sam u specijalnoj kasi u t... u tim danima imao
20 oko dvije-tri hiljade n...njemačkih maraka. To sigurno nije bilo dovoljno za plate
21 i troškove u SUP-u Sokolac, ali u tim medijskim isticanjima uloge i značaja,
22 sebe i drugih ljudi, ovo sam navodio. Međutim, sasvim sigurno da... da su ovi

1 ljudi sa Sokoca dobijali sa druge strane gorivo i, mislim, plate u... u SUP-u
2 Sokolac. Što se može provjeriti u evidencijama predratnog MUP-a, koliko je tih
3 mjeseci bilo u specijalnoj kasi kod mene. Mislim da je to malo više bilo za
4 medije i za... za... nego... nego stvarno što se dogodilo.

5 P: Da vidim da li to mogu podijeliti na dijelove. Već ste rekli,
6 naravno, da je sokolački SUP bio suspendiran i rekli ste zašto. Je li točno da
7 ste poduzeli određene korake, kao reakciju na to, ne biste ste li se pobrinuli
8 da ta, sada isključivo srpska, policijska stanica i dalje radi?

9 O: Što se tiče novca, nisam ništa davao. Jer d... bi... jer sam u svojoj
10 kasi imao vrlo malo novca, koji je b...bio nemjerljiv, odnosno nije bilo dovoljno
11 za te zaposlene radnike. Ovo što sam rekao, to je vi... bilo više za javnost i za
12 medije, /nerazgovetno/ malo u...u v... svoju ulogu, onaj, u...u svemu tome povećam, i
13 dam veću ulogu.

14 A što se tiče goriva, mislim da su tih dana a... da je neko gorivo oduzeto
15 od stane /sic/ Stanice milicije Sokolac, i da su to oni gorivo koristili za
16 svoja vozila. To je istina.

17 P: Jeste li znali da se ulažu naponi da se sokolački SUP održi na
18 životu, i da se plaća srpsku policiju?

19 O: Jesam.

20 P: I pretpostavljam da ste u onoj mjeri, u kojoj ste mogli, to podržali?

21 O: Da.

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, pitao bih nešto
23 gospodina Mandića.

24 Gospodine Mandiću, rekli ste da se radilo o publicitetu, da niste
25
26
27
28
29
30

1 platili. No, u Skupštini Republike Srpske, ovo što Vam je pročitano, mislim da
2 ste rekli: Platilo sam ih iz posebnog fonda za gorivo i plaće. Kako onda pomiriti
3 to što ste rekli da niste platili, i ono što ste rekli u Skupštini Republike
4 Srpske.

5 SVEDOK: Tačno, časni Sude. U Skupštini... Skupštine /sic/ došlo je do
6 verbalnog duela između mene i gospođe Biljane Plavšić. Mi smo se raizla...
7 razilazili u nekim stvarima i ona je u jednom momentu tražila moju ostavku. Ja
8 sam u borbi, u verbalnoj borbi sa gospođom Plavšić naveo i to da sam u jednom
9 momentu pomagao stanicu milicije Sokolac, matijalno /sic/ i za gorivo. Međutim,
10 što se tiče materijalnog pomaganja, sigurno nije bilo, jer je moja ta specijalna
11 kasa, kao šefa uprave, bila m... jako mala. Znači imao sam oko dvije-tri hiljade
12 maraka i nešto u dinarima, što je mi... minorno i mi...minimalno, i tim sredstvima
13 se nije ništa moglo pomoći radnicima MUP-a, kojih je desetine gore bilo, a...

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, shvaćam da ste potrošili novac ne
15 da platite zaposlene, već da platite gorivo za Sokolac, ili niste uopće platili?

16 SVEDOK: Da, časni Sude.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle, možda niste govorili istinu u
18 Skupštini Republike Srpske.

19 SVEDOK: Tačno.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Braneći sebe i svoj...

21 SVEDOK: A... u sukob...

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] ...stav, rekli ste da niste platili
23 iako...

24 G. STEWART: [simultani prevod] Svjedokov odgovor je došao nakon prilično
25 složenog pitanja. Teško je znati na što misli.

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pojasnićemo.
2 Gospodine Mandiću, kada ste u Skupštini Republike Srpske rekli: "Platio
3 sam ih iz posebnog fonda" - jeste li platili?
4 SVEDOK: Ne.
5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala. Izvolite nastaviti, gospodine
6 Tieger.
7 G. TIEGER: [simultani prevod]
8 P: Gospodine Mandiću, više puta ste spomenuli konačnu razdjelu MUP-a.
9 Htio bih Vam skrenuti pažnju na idući dokazni predmet Tužiteljstva, broj 0049-
10 0125.
11 G. STEWART: [simultani prevod] Što se tiče ranijeg dokumenta, da li je
12 to ono što će postati P419, ako ćemo odbaciti onu neispravnu verziju?
13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ne želim dodavati zbunjenosti.
14 Pretpostavljam, gospodine Tieger, da ćete to ispraviti odmah nakon prve pauze.
15 Dakle, da ćete podijeliti svima tekst koji ste upravo pročitali?
16 G. TIEGER: [simultani prevod] To je točno, i koliko sam shvatio pitanje
17 gospodina Stewarta, da li je dokument koji je podijeljen ovdje točno odražava
18 razgovor koji smo koristili - da, to će postati P419.
19 G. STEWART: [simultani prevod] Da, upravo je to bilo moje pitanje i
20 dobio sam odgovor s kojim sam zadovoljan.
21 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Idući dokazni predmet je P420.
22 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, možemo li u određenom
23 trenutku, kada gospodin Tieger bude imao prilike, provjeriti preko pauze točne
24
25
26
27
28
29
30

1 brojke, da dobijemo datume te 36. sjednice Skupštine, jer pretpostavljam da će
2 se on time baviti i htio bih znati taj datum da mogu i svoje pripreme obaviti,
3 vezano uz onu emisiju "Moj gost je istina", o kojoj smo govorili prije nekoliko
4 minuta.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, da li je to nešto što
6 možete obaviti unutar nekih 5 minuta? Ako ne, onda predlažem da pođemo sada na
7 pauzu, i da damo gospodinu Stewartu priliku da se razrješi ovo proceduralno
8 pitanje.

9 PREVODILAC: Gospodin Tieger nije uključio mikrofona.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Čuo sam da ste rekli da je sada dosta
11 dobro vrijeme za pauzu.

12 Gospodine Mandiću, sada ćemo poći na jednu raniju pauzu, i imaćete
13 otprilike pola sata. Sada će Vas izvesti poslužiteljica, i nakon što riješimo
14 jedno proceduralno pitanje, vidjećemo Vas nakon pauze.

15 Gospodine Stewart?

16 [Svedok se povlači]

17 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, ovo se pitanje tiče
18 materijala koji sam dobio direktno od gospodina Krajišnika, odnosno koje je

1 predato Pretresnom vijeću, i htio sam biti dosta kratak, nisam htio razgovarati
2 o sadržaju cijelog materijala. I Vijeće o tome sada ne može razgovarati, jer
3 niste imali prilike to još proučiti, kao što nisam čak niti ja. No, znam da se
4 to odnosi na svjedoka, gospodina Bjelobrka, i znam otprilike o čemu se radi,
5 iako ja sam nemam kompakt disk.

6 No, povremene prilike gospodine Krajišnika da direktno komunicira sa
7 Sudom, ovdje u sudnici, jesu izuzetak i općenito slučaj vode njegovi zastupnici
8 Obrane. No povremeno, iz praktičnih razloga, kada neki materijal dođe od strana
9 direktno Vijeću - i to je pitanje između Obrane i Tužiteljstva da jedni drugima
10 dajemo kopije, jer naravno to ne smije biti tajna komunikacija sa Vijećem - ta
11 procedura se poštuje bez problema. Naravno, bilo što, što dolazi od gospodina
12 Krajišnika ne želimo skrivati, niti bismo trebali skrivati od Tužiteljstva. No,
13 u određenom smislu, ovo nije niti povjerljivo, jer niti je bila namjera
14 gospodina Krajišnika da se nešto skriva zato što se radi o praktičnom pitanju i
15 to ne treba /nerazgovetno/ iza scene na Sudu, već u otvorenoj sjednici.

1 Prema tome, sve se svodi na sljedeće: htio sam jasno izreći, i to je
2 dosljedno stavu koji smo mi usvojili kao zastupnici Obrane, a to je da ne želimo
3 da gospodin Krajišnik na taj način komunicira sa Pretresnim vijećem. Mi, kao
4 njegovi zastupnici. želimo imati ovaj predmet u svojim rukama, kao što je
5 adekvatan princip i pristup, i što je uključeno i u kodeksu ponašanja koji se
6 primjenjuje na ovom Sudu i sličnim kodeksima koji postoje u mojoj odvjetničkoj
7 komori u Engleskoj, kao i gospođa Loukas koja je članica komore u Novom Južnom
8 Velsu, i mi se želimo ravnati po tome.

9 Prema tome, naš je zahtjev nešto što naravno uvijek odgovara vrlo
10 izuzetnim situacija, posebnim situacijama, u kojima takvu tvrdnju treba iznijeti
11 - to je slično situaciji kada gospodin Krajišnik želi se obratiti Vijeću ovdje
12 direktno na otvorenoj sjednici - mi bismo htjeli zamoliti da Vijeće ne razmatra
13 takve zahtjeve za direktnom komunikacijom od strane gospodine Krajišnika i da mu
14 taj materijal vrati; bilo njemu, bilo nama, kao njegovim zastupnicima. Dakle, na
15 bilo koji način da se takav materijal jednostavno vrati, i da se gospodinu
16 Krajišniku stavi do znanja da ako ne uputi nekakav raniji zahtjev za direktnim
17 komuniciranjem, i da zaobiđe svoje zastupnike, inače da sva takva komunikacija
18 se mora odvijati preko nas.

19 Nadam se da sam dovoljno to razjasnio. To je jedan zahtjev i naš stav
20 koji smatramo principijelno točnim i ispravnim, vezano uz vođenje predmeta

1 gospodina Krajišnika. Naša tvrdnja i gledište, kao njegovi zastupnici, da je tu
2 ustvari u interesu gospodina Krajišnika. Možda se u tome ne slažemo, no mi kao
3 njegovi zastupnici ne vidimo to kao nešto što bi predstavljalo konflikt
4 interesa.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Stewart, prvo bih Vas pitao,
6 budući da Vi znate za taj materijal koji je poslat direktno Vijeću. Jeste li o
7 tome razgovarali s gospodinom Krajišnikom i što je bio rezultat toga?
8 Pretpostavljam da biste možda rekli: to je bila pogreška, i zatražiću i ja da to
9 vidim, ili ćete to zatražiti od nas. Dakle, postoje različite mogućnosti. Ali
10 jeste li o tome razgovarali s njim?

11 G. STEWART: [simultani prevod] Nisam o tome ništa znao dok to nije
12 dobilo Vijeće.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Shvaćam. Ali nakon toga.

14 G. STEWART: [simultani prevod] Gospodin Krajišnik zna moje mišljenje o
15 tome.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mislim da gospodin Krajišnik diže ruku.
17 Naravno, obično se zastupnik obraća Vijeću, no pod ovim konkretnim okolnostima,
18 ne želim ignorirati ruku gospodina Krajišnika.

19 G. STEWART: [simultani prevod] Ne bih ni ja to htio.

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Krajišnik, biste li se htjeli
2 obratiti Vijeću, vezano uz materijal koji ste poslali?

3 OPTUŽENI: Hvala, gospodo sudije, što mi dozvoljavate da se obratim.
4 Moram reći da sam vrlo iznenađen ovakvim nastupom advokata. Ja sam prema vašem
5 nalogu, gospodu... mojim advokatima poslao dokumentaciju koju sam obećao Vama da...
6 da bude... da dobijete. To su stenogrami.

7 Da bi' Vam pomogao gdje su kritične st... kritični elementi u tim
8 stenogramima, ja sam u te... na CD stavio dijelove stenograma koji se tiču
9 relevantnih stvari, a vezano je za gospodine Bjelobrka, da bi opravdao razlog
10 zbog čega sam želio da gospodina Bjelobrka, i buduće važne svjedoke, dodatno
11 ispitujem. I to je moj bio cilj. Ja sam gospodinu Stewartu predao svu
12 dokumentaciju prema redu i on je trebô Vama dostaviti stenograme, vjerovatno da
13 je to i uradio. Ali sam u svom zahtjevu, i to Vas molim i sada, ja hoću da
14 relevantne svjedoke - kao što je ovaj danas ovde - da im postavim dodatna
15 pitanja, jer i za ovog svjedoka sam uvjeren da je pomiješô vrijeme i događaje, i
16 da govori vrlo često nesvjesno neistinu. I to mi je bilo i cilj i sa gospodinom
17 Bjelobrkom, i sa drugim svjedocima.

18 I gospodo, a... s... sudije, ja hoću da ponovim ovdje radi toga što je javna
19 sjednica: ja imam dobre i sposobne advokate, i to mislim i za gospodina
20 Stewarta. Ali sam duboko nezadovoljan sa načinom kako se s... kako se Odbrana

1 vodi, zato što nisu spremni za odbranu i što ne razumiju određene stvari jer ne
2 mogu da stignu. I na žalost, naša komunikacija je vrlo, vrlo loša. I zato sam ja
3 htio da bi se spe... pomoglo da bude uspješnija ova odbrana, i da pomognem i njemu
4 i sebi, i Vama, da proces teče što bolje.

5 I ja Vas sad molim, ja ne znam... vjerovatno j... ja sam sa gospodinom
6 Stewartom razgavarô u vezi ovog današnjeg svjedoka i mislim da smo mnoge stvari
7 razjasnili. I ako on uspije sve da njega ispita ono što je važno, ja neću
8 tražiti da... da is... da dodatno ispitujem ovog svjedoka. Al' ako postoje stvari
9 koje nisu tačne, a vjerujte, sve ovo što je rekô za mene, sve je to drugačije,
10 samo treba to objasniti, onda Vas molim da mi dozvolite da postavim određena
11 pitanja, i to bi tražio za svakog važnog svjedoka. Ja ne želim za ove svjedoke
12 koje ste Vi vidjeli, koji mene ne pominju - to gospodin Stewart i gospođa Loukas
13 maksimalno dobro rade. Ali za ove svjedoke s kojim sam ja živio, radio, radi
14 istine, ja Vas molim da to... pravite izuzetak. Ako to ne mogu dobiti na ovaj
15 način, ja onda moram zvanično da se obratim, a ne bih želio da pravim nikakve
16 uporedbe sa nekim procesima ovdje, jer ja sam vrlo zadovoljan kako Vi vodite
17 proces i želim da pomognem sudskom... p... Sudskom vijeću. Jer ja se radujem kad Vi
18 pitate svjedoka, pitate ga da se utvrdi istina, ne da se utvrdi nešto što bi
19 bilo protiv mene. Bar takav je moj utisak sad za sad. I hvala Vam lijepo.

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala, gospodine Krajišnik. Kao prvo,
2 sad imamo dvije stvari. Prvo, materijal poslat sudcima, i mislim da je Krajišnik
3 tome nešto dodao, a to je zatražio da, kao iznimka, bude mu dopušteno da ovom
4 svjedoku postavi pitanje.

5 Drugo pitanje, budući da nećemo o tome sada donositi odluku zato što
6 postoji još mnogo nesigurnih stvari, jest kada će ovaj svjedok biti unakrsno
7 ispitan. Prema tome, ne bih se time sada bavio.

8 Isto tako, koliko shvaćam, gospodine Krajišnik, i sada se pokušavam
9 podsjetiti, kada smo razgovarali o stenografskom zapisniku koji daje potpuniju
10 sliku određenih sastanaka i da to može pomoći Vijeću, s tim se potpuno slažem.
11 Mislim da je jedini nesporazum kako to predstaviti Vijeću.

12 I iz mog iskustva u radu kao zastupnik Obrane, mogu Vam reći da
13 zastupnik Obrane bez obzira na to što se dogodi i da li postoji neko slaganje
14 ili ne, da je uvijek bolje da precizne i detaljne informacije koje se upućuju
15 Vijeću prvo prođu kroz ruke zastupnika. Prema tome, mislim da uglavnom sada
16 govorim o tome koju proceduru slijediti. Sshvaćam da ste pripremili stenografski
17 zapisnik na način da bude lakše prihvatljiv za bilo koga tko to želi pročitati.
18 Dakle, radi se o gospodinu Bjelobrku, što nije nešto čime ćemo se baviti danas
19 ili sutra. Da li bi Vam smetalo ako to vratimo Vama, da to onda dobije gospodin
20 Stewart i to pregleda? Ako bude bilo kakvog razmimoilaženja vezanog uz vrijeme
21 ili sadržaj ili bilo što, ako on bude oklijevao to poslati Vijeću, predlažem da

1 o tome razgovarate; i ako se složite oko toga da to treba poslati Vijeću, onda
2 trebamo utvrditi adekvatni proceduralni način da to bude nama poslato i uvršteno
3 u spis. Postoji tehnički aspekt, mislim da gospodin Stewart može naći načina da
4 se to na takav način obavi.

5 Da li je to rješenje koje Vas zadovoljava?

6 OPTUŽENI: Nemam ja ništa protiv. Ja nisam želio da napravim nikakav
7 problem i potpuno dijelim mišljenje Vaše, da je najbolje kad je saradnja dobra
8 sa advokatom, jer ja nemam lošeg advokata. Da imam lošeg advokata, ja bi' to
9 rekao javno ovde. Zato Vam hvala.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Stewart, pretpostavljam da smo
11 ovime riješili to pitanje, i da ne moramo davati neke opće odluke zato što se
12 radilo o nesporazumu, zato što je gospodin Krajišnik samo htio pomoći Vijeću.

13 G. STEWART: [simultani prevod] Sasvim sam sretan što smo riješili ovo
14 konkretno pitanje i neke općenitije principe, kao što Vijeće predlaže, i ja se
15 potpuno slažem, je nešto o čemu trebamo razgovarati možda u nekom trenutku
16 kasnije.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle, gospodine Krajišnik, mi ćemo
18 materijal vratiti Vama, i shvaćamo naravno da ćemo u nekom obliku kasnije to

1 dobiti. I naravno, dobiće to i Tužiteljstvo. Sada ćemo poći na pauzu.

2 G. STEWART: [simultani prevod] Možda sam staromodan kao zastupnik
3 obrane, ali htio sam reći da mi doista želimo prvo vidjeti taj materijal, i u
4 tome ste potpuno u pravu.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Idemo na pauzu.

6 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

7 ... Početak pauze u 10.40h

8 ... Sednica nastavljena u 11.10h

9 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim ustanite.

10 Izvolite sjesti.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, Vijeće je dobilo novi
12 primjerak dokumenta P419. Sada možete nastaviti. Dakle, naslov je "Moj gost
13 govori istinu".

14 G. TIEGER: [simultani prevod] Da, časni Sude. Na naslovnoj stranici
15 dokumenta piše "juli/august 1994." Ja mogu kazati isto tako da je datum 36.
16 sjednice bi 30. decembar 1993.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala, sada možete nastaviti.

18 G. TIEGER: [simultani prevod] I na kraju, časni Sude, moram reći da smo
19 /?priložili/ označenu po redu verzije dokumenta na B/H/S-u. Označenu.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, original je na B/H/S-u.

21 Gospodine Stewart, hoćemo li dobiti dokument P419 na B/H/S-u uskoro?

22 G. STEWART: [simultani prevod] Mene pitate, časni Sude?

23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Oprostite, napravio sam grešku.

24 G. STEWART: [simultani prevod] Da, smo sam htio da to bude jasno, jer ja
25 ne znam.

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, vidim da je P419 samo
2 na engleskom za sada.

3 G. TIEGER: [simultani prevod] I još ga nemamo, časni Sude, ali ćemo ga
4 dostaviti čim to bude moguće.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu, možete nastaviti. Samo da
6 uštedimo papir, ima li ikakve koristi da se zadrži stari dokument P419, koji će
7 se onda pojaviti pod nekim drugim brojem, ili ga treba jednostavno zanemariti?

8 G. TIEGER: [simultani prevod] Časni Sude, ja mislim da se neće pojaviti
9 ponovno za vrijeme ovog ispitivanja.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala. Onda naravno treba dovesti i
11 svjedoka u sudnicu.

12 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, gospodin Tieger je rekao da
13 ćemo dobiti podcrtanu verziju dokumenta na B/H/S-u. Što zapravo to znači? Što
14 smo mi to dobili? Kakva je to podcrtana verzija?

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pa, pretpostavljam da se... pretpostavljam
16 da se radi o intervjuima sa gospodinom Mandićem.

17 G. STEWART: [simultani prevod] Da.

18 G. TIEGER: [simultani prevod] Tako je, časni Sude.

19 G. STEWART: [simultani prevod] Hvala na pojašnjenju.

20 G. TIEGER: [simultani prevod] Rekao sam da će taj razgovor biti onaj iz
21 marta, onaj koji postoji samo na B/H/S-u.

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da.

23 [Svedok je ušao u sudnicu]

24 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Mandiću, izvolite sjesti.

1 Gospodin Tieger će nastaviti sa ispitivanjem.

2 G. TIEGER: [simultani prevod]

3 P: Gospodine Mandiću, prije pauze, čini mi se da ste dobili dokazni
4 predmet Optužbe 420. To je dokument od 31. marta 1992. godine, a nosi i Vaš
5 potpis kao zamjenika ministra unutarnjih poslova. Samo da pojasnimo u početku,
6 gospodine Mandiću, iako u prijevodu na engleski piše "zamjenik ministra
7 unutarnjih poslova", je li točno da je Vaša funkcija u zajedničkom MUP-u, u to
8 vrijeme, dakle 31.03.1992., bila pomoćnik ministra za kriminalitet?

9 O: Tačno.

10 P: Sada nešto bitnije, gospodine Mandiću, dakle imamo ovaj dokument koji
11 gledamo pred sobom, to je taj P420, radi se o direktivi ili uputama srpskim
12 policajcima u skladu s odlukama Skupštine, te odlukama sa sastanaka od 11.
13 februara 1992., dakle, da se razdvoji zajednički MUP?

14 Oprostite, gospodine Mandiću, da li Vi čitate dokument ili...

15 O: Čekam da mi... čekam pitanje. Znam ga ja dobro.

16 P: A oprostite. Dobro. Dakle, pitanje je zapravo bilo, možete li
17 potvrditi da je ovo dokument koji je poslan policijskim službenicima i
18 policajcima bosanskih Srba, u skladu s odlukom Skupštine srpskog naroda, i u
19 skladu sa sastankom od 11. februara, da se razdvoji zajednički MUP?

20 O: Tačno.

21 P: Gospodine Mandiću, da li ta raspodjela ovog dokumenta zapravo
22 predstavlja početak rata u Bosni i Hercegovini? Drugim riječima, jeste li Vi,
23 time što ste poslali ovaj dokument, počeli sukob Bosni?

24 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, ovo nije dobro pitanje. Ono

25

26

27

28

29

30

1 je naime daleko, općenito i daleko, izvan bilo kojega činjeničnog pitanja koje
2 treba postaviti ovome svjedoku. Ovakva pitanja moraju biti konkretnije.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger.

4 G. TIEGER: [simultani prevod] Dopustite mi da ga reformuliram.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, gospodine Tieger, pogotovu ovaj
6 izraz "počeli rat". To je sasvim nejasno, zato što na takvo pitanje možete dati
7 puno odgovora, ovisno o tome kako te riječi tumačite, a u samom pitanju ne bi
8 smjelo biti zbrke.

9 G. TIEGER: [simultani prevod]

10 P: Dakle, gospodine Mandiću, u vrijeme kada ste Vi poslali ovaj
11 dokument, jeste li shvaćali, ili jeste li vjerovali da će slanje ovoga dokumenta
12 otpočeti sukob u Bosni i Hercegovini?

13 O: Ne. Ja sam samo postupao po odlukama skupštine srpskog naroda, koji je
14 27.03.1992. godn... godine donijelo takvu odluku i donijelo Zakon o unutrašnjim
15 poslovima. A pošto sam ja bio visoko rangirani administrativac, odnosno po rang
16 najveći funkcioner u zajedničkom MUP-u, ja sam dobio nalog od t... novoimenovanog
17 s... ministra za unutrašnje poslove, Miće Stanišića, da dobijem takvu... da pošaljem
18 takvu depešu. I ja sam to učinio.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Mandiću, dopustite meni da
20 interveniram. Htio bih da pažljivo slušate pitanje, jer Vi u svom odgovoru
21 objašnjavate zašto i po čijim uputama ste poslali ovaj dokument. Međutim,
22 pitanje je bilo: jeste li Vi shvaćali, ili jeste li mislili da će slanje ovoga
23 dokumenta početi sukob?

24 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, oprostite. Ispričavam se.

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ako biste rekli da je postupanje u
2 skladu s uputama bilo jedino na šta ste Vi mislili, to je jasno. Ali jedna stvar
3 naime ne isključuje drugu. Gospodin Tieger nije konkretno pitao po čijim ste Vi
4 uputama poslali dokument, već Vas je pitao da li ste mislili da će to imati
5 određenog učinka ili da će dovesti do nekakvog ishoda ili rezultata, ili da li
6 će dovesti do početka nekog razvoja događaja. Dakle, ja Vas molim, pažljivo
7 slušajte pitanje.

8 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, mogu li ja prije nego što
9 svjedok odgovori. Znaite, oprostite, katkada je teško ne žuriti jer je često
10 teško prosuditi - znate - upravo sam to htio reći, časni Sude.

11 On je zapravo odgovorio na pitanje i to vrlo konkretno. I onda je
12 nastavio govoriti nešto dodajući, ali on je prvom riječju svog odgovora dao
13 odgovor. I da je to ostalo, to bi bio potpuni odgovor na pitanje gospodina
14 Tiegera. A onda je nešto dodao dalje.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, ali ako sljedeće retke uzmete u
16 obzir, kada kažete: "Ne, ja sam samo...", ako bi to bilo objašnjenje njegova prvog
17 odgovora, onda bi mu trebalo ponovno postaviti pitanje.

18 Gospodine Tiger, molim nastavite.

19 G. TIEGER: [simultani prevod]

20 P: Gospodine Mandiću, bez obzira na to tko je Vama dao upute da sačinite
21 i pošaljete ovaj dokument, jeste li Vi u to vrijeme razumijeli da bi slanje
22 ovoga dokumenta otpočelo sukob u Bosni i Hercegovini?

1 O: Nisam razmišljao o tome.

2 P: Jeste li kasnije došli do zaključka da ste razdjelom tog dokumenta,
3 slanjem dokumenta, Vi i ljudi koji su Vam dali upute, zapravo počeli rat?

4 G. STEWART: [simultani prevod] Časni sude, ja ne znam zašto bi kasnije
5 mišljenje ovoga svjedoka trebalo biti dio njegova činjeničnog iskaza pred ovim
6 Vijećem?

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger?

8 G. TIEGER: [simultani prevod] Ja mislim da je to sasvim adekvatno
9 pitanje koje je sasvim relevantno, časni Sude. Naime, značaj ovoga konkretnog
10 akta, odnosno ovog dokumenta, je od velike važnosti za ovaj predmet i mislim da
11 je ovo zapravo baš svjedok koji može o tome govoriti.

12 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, ovo nije svjedok koji iznosi
13 svoje mišljenje. To nije svjedok koji iznosi mišljenje. Činjenica što je on
14 kasnije mogao stvoriti neke stavove nema nikakve veze s onim kakve činjenice
15 jesu. Ako treba rasvijetliti neke činjenične dokaze s ovim svjedokom, onda se to
16 treba učini konkretno, a ne tražiti iznošenje mišljenja kao dokazni materijal od
17 njega.

18 [Sudije većaju]

19 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, ja nisam siguran jeste li
20 bili ugasili mikrofona dok ste vijećali. Naime, pravično je da Vam kažem - mi
21 katkada radimo tu grešku.

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mikrofona nije bio uključen.

23 G. STEWART: [simultani prevod] Pa, ja ne znam zašto smo onda uspjeli
24
25
26
27
28
29
30

1 čuti jedan priličan dio onoga o čemu ste Vi razgovarali?

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala.

3 G. STEWART: [simultani prevod] Mislim da je fer upozoriti na to.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala što ste nam skrenuli pozornost.

5 [Sudije većaju]

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja sam svjestan da imamo nekih teškoća
7 sada, ali mislim da nema ništa skandaloznog u onome o čemu su sudci razgovarali.
8 Prigovor se, naime, prihvaća, gospodine Tieger, nastavite.

9 G. TIEGER: [simultani prevod]

10 P: Gospodine Mandiću, ja bih Vam sada skrenuo pažnju na sljedeći dokazni
11 predmet Optužbe - ja ne znam ima li ga Tajništvo sada. To je dokument /?L009-
12 7976/.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, da izbjegnemo zbrku.
14 Vi, broj, naime koji ste dali je L009-7976, a mi pred sobom imamo...

15 G. TIEGER: [simultani prevod] Časni Sude, mislim da se radi o dokument
16 0303.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, i onda 1202.

18 G. TIEGER: [simultani prevod] Da. Htio sam reći da je dokazni predmet
19 koji me zanima, dakle, u svjetlu Vaše odluke, može biti različit onoga kojega
20 ima Tajništvo. Ali mislim, Časni Sude, da bih Vas mogao potaći da ostanete pri
21 ovom dokumentu 0303.

22 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] P421.

23 G. STEWART: [simultani prevod] A koji je sada dokument P421?

24 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] L009-7976.

25

26

27

28

29

30

1 G. STEWART: [simultani prevod] Hvala.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ono što je trebalo postati taj dokument
3 je vjerojatno P422.

4 G. TIEGER: [simultani prevod]

5 P: Gospodine Mandiću, dokazni predmet P421, je dokument od 21. marta
6 1992., i nosi potpis ministra unutarnjih poslova, Alije Delimustafića. Gospodin
7 Delimustafić je Vama bio neposredno pretpostavljen; je li tako?

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, ja u prijevodu vidim
9 da piše "dokument od 21. marta 1992", možda bi trebalo biti "31. mart".

10 G. TIEGER: [simultani prevod] Da, svakako, 31. mart. Hvala, časni Sude.

11 P: Oprostite, gospodine Mandiću. Dakle, gospodin Delimustafić je Vama,
12 kao ministar unutarnjih poslova bio neposredno nadređen; je li tako?

13 O: Tačno.

14 P: Hvala. U ovome dokumentu, on izražava svoju reakciju na slanje
15 depeše, koju smo maloprije gledali i koju ste Vi bili poslali. Je li tako?

16 O: Tačno.

17 P: Među ostalim, gospodin Delimustafić izražava uvjerenje da većina
18 zaposlenika MUP-a želi raditi u jedinstvenom, ili zajedničkom MUP-u, te da
19 segregaciju, pogotovo na nacionalnoj osnovi, smatraju teškom, te potiče
20 zaposlenike MUP-a da ne dopuste da ih iko razdvoji od njihovih kolega. Je li to
21 tačno?

22 O: Tačno.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Sada bih Vam skrenuo pažnju na sljedeći po redu dokazni predmet
2 Optužbe, ET 0210-0215.

3 GDA SEKRETAR: [simultani prevod] P422.

4 G. TIEGER: [simultani prevod]

5 P: Gospodine Mandiću, dokazni predmet P422 je članak iz *Oslobođenja* od
6 1. aprila 1992., u kojem se govori o najavi podjele MUP-a, dan ranije. Dakle, na
7 početku članka se govori o podjeli Ministarstva unutarnjih poslova. Recite,
8 gospodine Mandiću, imate li Vi taj članak pred sobom.

9 O: /nerazgovetno/

10 P: Uzmite sebi nekoliko trenutaka da se snađete u dokumentu.

11 Dakle, ove novine posvećuju veliku pozornost događajima od prethodnog
12 dana, te podjeli MUP-a, kao što vidite. Već smo ispitali reakciju ministra
13 unutarnjih poslova na depešu koju ste Vi poslali. Na drugoj stranici prijevoda
14 engleski jezik vidimo jedan dio tog izdanja novine, gdje piše "Sindikata MUP-a
15 organizira javni protest 'Ne podjeli'." Vidite li to?

16 O: Tačno, vidim.

17 P: I to odražava reakciju nezavisnog sindikata ljudi zaposlenih u
18 Ministarstvu unutarnjih poslova, zar ne? I tu dijelom kaže: "Hoćemo li se
19 gledati kao mete? Hoćemo li zaboraviti desetljeća našega rada dok smo štitili
20 jedni druge? Hoćemo li izazvati rat time što ćemo podijeliti one koje volimo." I
21 dalje u članku piše: "Neki članovi sindikata srpske nacionalnosti nisu podržali
22 nepodijeljeni MUP, i oni će takođe iskazati taj stav."

1 Recite je li reakcija iz *Oslobođenja*, reakcija nezavisnog sindikata
2 zaposlenika MUP-a, bila jedan dio trenutne reakcije na depešu koju ste Vi
3 poslali, dakle onu s uputama za podjelu MUP-a.

4 O: Da.

5 P: I s tim u vezi, htio bih da pogledate sljedeći dokazni predmet, ET SA
6 04-0273.

7 GDA SEKRETAR: [simultani prevod] P423.

8 G. TIEGER: [simultani prevod]

9 P: Gospodine Mandiću, dokazni premet P423 je dokument koji je poslan,
10 kao što vidite, na više razina zajedničkog MUP-a iz Stanice javne sigurnosti
11 Zvornik, a potpisao ga je komandir te stanice, te vođa njegove organizacijske
12 jedinice. I ovaj dokument pokazuje konkretnu reakciju na dokument koji ste
13 poslali Vi, dakle, telefaksom 31. marta, kao i na telefaks poruku koju je poslao
14 kao reakciju na to ministar unutarnjih poslova Delimustafić; je li tako?

15 O: Tako je.

16 P: Ovdje se izražava stav da svi zaposleni zvorničke stanice javne
17 bezbjednosti podupiru jedinstvo MUP-a, te da su s toga protiv bilo kakve
18 podjele na nacionalnoj osnovi. Isto tako se traže hitne mjere u zajedničkom
19 MUP-u da se raščiste međuetnički odnosi u vodstvu MUP-a, te da sa prestane sa
20 manipulacijom zaposlenih, zato što je to izuzetno opasno u ovo vrijeme, te može
21 dovesti do međunacionalnih sukoba. Je li točno?

22 O: Tačno.

23 P: Gospodine Mandiću, nakon što ste pregledali ove dokumente, reakciju
24
25
26
27
28
29
30

1 Stanice javne sigurnosti Zvornik, odnosno njezinih vođa koji izražavaju
2 zabrinutost da će podjela MUP-a dovesti do međunacionalnog sukoba, nakon što ste
3 vidjeli stav sindikata zaposlenih u MUP-u da će podjela MUP-a zapravo značiti
4 početak rata, rata koji će odnijeti živote najbližih, kao i odgovor gospodina
5 Delimustafića, da li ovo uopće sada sve osvježava Vaše sjećanje o Vašoj
6 svjesnosti o učinku koji će podjela MUP-a imati na Bosnu i Hercegovinu i na
7 relativnu vjerojatnost da će dovesti do međunacionalnog sukoba?

8 O: Da.

9 P: I gospodine Mandiću, recite jeste li Vi kasnije i priznali da ste
10 time što ste 31. marta bili poslali onaj faks, reagirajući na upute - kako ste
11 kazali - da ste Vi i gospodin Stanišić zapravo počeli sukob u Bosni i
12 Hercegovini.

13 O: Ne.

14 G. TIEGER: [simultani prevod] Časni Sude, ja bih sada pogledao dokument
15 0303-1202.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] To je onaj...

17 G. TIEGER: [simultani prevod] Da, onaj koji je prerano bio razdijeljen.

18 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] P424.

19 G. TIEGER: [simultani prevod]

20 P: Gospodine Mandiću, dokazni predmet P424 je intervju koji je s Vama
21 obavljen u časopisu *Extra*, a vodio ga je Radmilo Žigić. Kao što vidite iz teksta
22 koji je pod fotografijom, kaže: "Nadam se da ću biti prvi i zadnji ambasador
23 svoje države"; on je dakle vođen u to vrijeme kada ste Vi bili šef ureda u
24 Beogradu 1993. i 1994.

1 G. STEWART: [simultani prevod] Može li se malo biti konkretniji od toga
2 pri postavljanju pitanja?

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, imate li kakvih
4 daljnjih detalja?

5 G. TIEGER: [simultani prevod] Ne, časni Sude. Imam samo datum koji
6 predstavlja kontekst za to.

7 P: Gospodine Mandiću, to je tačno, zar ne? Dakle, taj intervju je vođen
8 u vrijeme kada ste bili šef ureda u Beogradu? I ako pogledate što piše pod
9 fotografijom, a ja Vam skrećem pažnju na četvrto pitanje: "Može li ured
10 direktora se smatrati ambadorskim položajem, kako se obično popularno naziva?"
11 Dakle, da li se samo funkcija direktora biroa može smatrati ambadorskom?
12 Mislim da je pitanje podcrtano, ovo u tekstu.

13 O: Samo postavite pitanje, molim Vas.

14 P: Svakako. Ja sam Vam, dakle, skrenuo pažnju na ovo pitanje, da nam Vi
15 potvrdite da li je ovaj intervju održan u vrijeme kada ste Vi bili direktor
16 biroa u Beogradu?

17 O: Vjerovatno. Da.

18 P: To je bilo 1993. i 1994? Da, ja znam da je dosta široko vremensko
19 razdoblje.

20 O: Tada sam bio direktor biroa.

21 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, pa ovo nije sasvim
22 najzadovoljavajući način da se radi, da se tako stavi široki okvir za ovaj
23 dokument jer se ipak radi o nečem što je izašlo u novinama.

24 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, od Vas se traži da što
25 je moguće prije date nešto više detalja o datumu izlaska časopisa *Extra*.

26 G. TIEGER: [simultani prevod] Časni Sude, ja ću Vas obavijestiti prvom
27
28
29
30

1 prilikom jesmo li uspjeli naći datum, i ako ne, o razlozima zašto nismo uspjeli.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Najprije nas zanima datum. Dakle, mora
3 biti negdje. Naravno, ako nemate datum, onda naravno htio bih znati zašto ne.

4 Nastavite, molim.

5 G. TIEGER: [simultani prevod]

6 P: Gospodine Mandiću, ja bih Vam skrenuo /?pažnju/ na dio tog razgovora
7 koji se pojavljuje negdje pred kraj intervjuja, ako pogledate negdje peto pitanje
8 otpozadi. Počinje riječima: "Biljana Plavšić nije jedina koja je izvukla svoju
9 rodbinu." Dakle, najprije, vidite li to?

10 O: Da.

11 P: U Vašem odgovoru na ovo pitanje, kažete sljedeće: "Što su me neki
12 svrstali da sam Slobodanov čovjek, to je stoga što sam prijatelj Miće Stanišića.
13 Mićo Stanišić i ja smo počeli rat u Bosni. Mi smo odvojili srpski dio MUP-a,
14 stvorili MUP i krenuli na Vraca. Trebalo je da budemo strijeljani to veće." I
15 dalje se uspoređujete s drugima koji se nisu bavili sličnim akcijama, a Vi ste
16 bili etiketirani. Dakle, gospodine Mandiću, da li Vam ovo osvježava sjećanje,
17 kada se pita da li ste Vi kasnije priznali da je podjela MUP-a dovela do rata?

18 G. STEWART: [simultani prevod] Oprostite, časni Sude. Možda ipak ja
19 dobro ne razumijem. Pitanje gospodina Tiegera je počelo citiranjem činjenice
20 "što me neki svrstaju da sam Slobodanom čovjek zato što smo Stanišić i ja

1 prijatelji. Stanišić i ja smo počeli rat." Ja vidim da to piše, i dole u okviru,
2 u tekstu, ali ne vidim ništa prije toga, ne vidim da piše: "što su me neki
3 svrstali da sam Slobodanov čovjek."

4 G. TIEGER: [simultani prevod] Ovaj dio u okviru je parafraza teksta koji
5 se nalazi ispod toga. Dakle, ako pogledate onaj tekst koji nije u okviru, dakle,
6 odmah ispod toga, vidjet ćete taj dio.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U originalu vidite označene...

8 G. STEWART: [simultani prevod] Da, da, da, da. Sad vidim, da. Jako čudan
9 način da se to učini.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možda bi bilo dobro da ponovite pitanje
11 svjedoku, gospodine Tieger.

12 G. TIEGER: [simultani prevod]

13 P: Dakle, da li Vam ovo osvježava sjećanje o tome da ste kasnije
14 priznali da je podjela MUP-a započela sukob u Bosni?

15 O: E, podjelom MUP-a nije započeo sukob u Bosni. Navešću Vam primjer
16 Bijeljine, gdje su počeli međunarodni sukobi daleko prije 31. marta. Sukobi u
17 Hercegovini koji... gdje su počeli sukobi daleko prije 31. marta, i u Mostaru.
18 Prije ove depeše, takođe je došlo do ubijanja srpskih policajaca u SUP-u Novo
19 Sarajevo i u...u... na području Čapljine. Znači, bilo je oružanih incidenata. Poznat
20 je incident u Bijeljini, kada je Biljana Plavšić i još neki funkcioneri iz vrha
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Bosne i Hercegovine išli na sastanak sa Željkom Ražnatovićem Arkanom, gdje su
2 izbili oružani sukobi kada je... kada su paravojne formacije zauzeli taj grad, a
3 to je bilo sigurno mjesec dana prije razdvajanja MUP-a.

4 P: Gospodine Mandiću, nekoliko ste puta, u odgovorima na pitanja o
5 dijeljenju objedinjenog MUP-a po nacionalnom sastavu, rekli da ste se ravnali po
6 uputama koje ste Vi dobili. Je li to tako?

7 O: Tačno.

8 P: Je li to nešto što cijelo vrijeme Vi tvrdite, da ono što ste radili
9 nije bila Vaša vlastita inicijativa, već da ste to radili u ime svojih
10 nadređenih.

11 O: Tačno.

12 P: U tom smislu bih Vam skrenuo pažnju na još jedan drugi dio ovog
13 članka, a to je peto pitanje od početka u dokaznom predmetu P424.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ako ste gotovi s ovim dijelom razgovora,
15 ja sam imao neko pitanje o tome.

16 Gospodine Mandiću, ovdje stoji da ste rekli: "Ja i gospodin Stanišić smo
17 započeli rat u Bosni." A zatim se nastavlja o tome kako ste odvojili srpski dio
18 MUP-a i stvorili MUP, i tako dalje. Ako rat nije započeo razdvajanjem srpskog
19 dijela MUP-a, odnosno ako nije započeo stvaranjem MUP-a i već nekim drugim
20 događanjima, kako ste to onda Vi započeli rat, kako stoji u intervjuu?

1 SVEDOK: Mi... ja mislim da je to slobodna inpretacija /sic/ nov... novinara.
2 Ja ne mogu da se sjetim šta sam izjavljivô prije četrn... 12 godina, vjerujte.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Da li to znači da niste novinaru
4 rekli da ste Vi započeli rat?

5 SVEDOK: Ja se ne sjećam šta sam novinaru rekao prije 12 godina.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da.

7 G. STEWART: [simultani prevod] Jedna opservacija o ovom pitanju, to je
8 nešto što bih obično rekao u odsustvu svjedoka, no htio bih reći da cijeli ovaj
9 dio intervjuja, da je to nešto što bih ustvari u ovom slučaju htio učiniti tako,
10 dakle bez svjedokovog prisustva.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim, gospodine Mandiću, da slijedite
12 poslužiteljicu i da na trenutak napustite sudnicu.

13 Gospodine Stewart, u svjetlu uloge pravnog zastupnika koji je ovdje,
14 želite li da on ostane?

15 [Svedok se povlači]

16 G. STEWART: [simultani prevod] Mene ne smeta da zastupnik ostane pod
17 uvjetom da doista nema komunikacije među njima dvojicom.

18 Dakle, radi se o sljedećem. Ja ne znam koji je odgovor na to, no čini se
19 da je moguće da je ovaj odgovor kako ga je napisao novinar - govorim o stranici
20 4 verzije na engleskom, dakle:" Činjenica da su me neki svrstali kao

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Slobodanovog čovjeka je rezultat toga što sam bio sa Mićom Stanišićem, i da smo
2 nas dvojica počeli rat u Bosni tako što smo izdvojili srpski dio MUP-a. Trebali
3 bismo biti streljani te večeri." Taj zadnji dio, zar to ne otvara mogućnost da
4 nešto što se tamo zbivalo je ne samo da svjedok kaže: to je bilo moje mišljenje,
5 jer ustvari ovo je samo izvještavanje novinara, već da je ustvari govorio o
6 onome što su drugi govorili. Posebno ovaj dio koji se odnosi na to "trebali smo
7 biti streljani." Da li on kaže: po mom mišljenju smo trebali biti streljani, ili
8 je netko drugi rekao da je to trebalo? Nadam se da sam jasan, dakle osnov ovog
9 ispitivanja. Možda tu postoji pogreška.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Shvaćam i mislim da ste nam adekvatno
11 skrenuli pažnju na moguću interpretaciju ovoga u intervjuu. Isto tako ste nam
12 ispravno skrenuli pažnju i na činjenicu da ovo nije nužno doslovno prenešeno
13 onoga što je on rekao. Prema tome, moramo biti oprezni i to je nešto čiju
14 važnost Vijeće shvaća.

15 G. STEWART: [simultani prevod] Budući da želim iskoristi i činjenicu da
16 nema svjedoka - mislim da je to i bolje u ovom slučaju - htio bih zamoliti da
17 gospodin Tieger još jednom pokuša proučiti tko je kome davao uputstva. U ovom
18 dijelu iskaza, još nismo došli do dijela opravdanja u kojem bi se moglo
19 postavljati pitanja kao svjedoku neprijateljske strane.

1 Drugim riječima, mislim da bi pitanja trebalo postavljati na neutralan i
2 nesugestivan način, bar za sada.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger?

4 G. TIEGER: [simultani prevod] Vi tražite da odgovorim na sugestiju
5 gospodina Stewarta. Ne želim skrenuti pažnju Suda na neko konkretno pitanje,
6 no...

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, gospodin Stewart od
8 Vas traži da, bar što se tiče nekih glavnih stvari, ne postoje pokazatelji u
9 ovom trenutku da ima potrebe da svjedoka ispituujete na način kako ste počeli.
10 Mislim da su stvari jasne i da biste trebali nepostavljati sugestivna pitanja,
11 posebno vezano uz ono što je spomenuo gospodin Stewart, a to je uputstva koja je
12 dobio svjedok. Htio sam znati da li ste ustvari htjeli sljedeće - da je možda
13 osnov ovog ispitivanja da ciljate na to da se ustvari ne slažete sa njim.

14 G. TIEGER: [simultani prevod] Mislim da dâ, časni Sude. Shvatio sam
15 uputstva Suda i značaj na koji vršimo ovo ispitivanje. Mislio sam da je Vijeće
16 time zadovoljno i da se to odvija na pravičan način. To je bila moja namjera, no
17 ako je bilo slučajnih skretanja s toga, onda se ispričavam. Pokušavaću to ne
18 raditi. No, htio bih razgovarati sa svjedokom o određenim pitanjima o kojima
19 treba i to pokušavam činiti neutralno.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Shvaćam što je gospodin Stewart rekao,
21 da

1 ako ne postoji jasan pokazatelj da morate postavljati sugestivna pitanja, onda
2 ne biste ni trebali. Dakle, trebate bar početi pitanje na nesugestivan način.

3 G. TIEGER: [simultani prevod] Shvaćam.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mislim da je to bilo rečeno samo da bi
5 se izbjegli problemi u budućnosti.

6 G. STEWART: [simultani prevod] Biću konkretan. Gospodin Tieger je upravo
7 namjeravao postaviti pitanje svjedoku o petom pitanju ovog intervjua, i htio sam
8 samo reći da u ovom trenutku nije prikladno da to peto pitanje i odgovor na to
9 postavi na takav način, zato što se to postavlja kako bi se sugeriralo svjedoku
10 da dâ odgovor na pitanje koje je gospodin Tieger nedavno postavio, a to je otkud
11 je dobio uputstva oko razbijanja MUP-a. To je konkretno.

12 A općenito, način na koji se obavlja ovo ispitivanje jest da zastupnik
13 postavi pitanje i da druga strana uloži prigovor, ako je to potrebno, i da onda
14 Vijeće odluči. To je pravično.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mislim da je jasno, gospodine Tieger,
16 ako nemate ništa za dodati.

17 G. TIEGER: [simultani prevod] Nemam više komentara, mogu samo ponoviti
18 da mislim da se ispitivanje odvija na adekvatan način.

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim poslužiteljicu da uvede svjedoka,
2 i ja ću imati možda jedno ili dva pitanja za njega, vezano uz ono o čemu smo
3 razgovarali prije intervencije gospodina Stewarta.

4 [Svedok je ušao u sudnicu]

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Mandiću, hvala na strpljenju.
6 Jeste li pročitali intervju, ovako kako je objavljen, tada kada je objavljen?

7 SVEDOK: Ja se ne sjećam uopšte ovoga intervjuja, časni Sude.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala. Izvolite, gospodine Tieger.

9 G. TIEGER: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

10 P: Gospodine Mandiću, htio sam Vam skrenuti pažnju na peto pitanje u
11 članku. To je pitanje koje se tiče Vaše reakcije na politički sukob, te prekid
12 odnosa između Republike Srpske i Savezne Republike Jugoslavije. Prva rečenica
13 Vašeg odgovora jest: "Kao čovjek, ja sam duboko odan Slobodanu Miloševiću i
14 Radovanu Karadžiću. S Karadžićem i Krajišnikom počeo sam rat u Sarajevu, i sada
15 kada sjedim ovdje i promatram što se dogodilo, pronašao sam opravdanje za srpsko
16 vodstvo u Jugoslaviji."

17 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, ovo je upravo pitanje na koje
18 sam imao prigovor ranije. To je ustvari cijeli problem ovdje.

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Mandiću, da li razumijete ili
2 govorite nešto engleskog jezika?

3 SVEDOK: Nešto malo.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Onda bih Vas ponovno zamolio da
5 napustite sudnicu.

6 [Svedok se povlači]

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, što je trebalo biti
8 Vaše pitanje? Ako je Vaše pitanje trebalo biti da li ste to rekli novinaru, onda
9 ste ga tako trebali i pitati. No, ako je pitanje da li ste Vi na takav način
10 gledali na politički sukob i prekid odnosa, onda je nešto to s čime se ne mogu
11 složiti, jer ste mu jednostavno došapnuli odgovor, i gospodin Stewart se tome
12 usprotivio. Htio sam Vas pitati što je ustvari trebalo biti Vaše pitanje?

13 G. TIEGER: [simultani prevod] Žao mi je ako je ovo shvaćeno kao prigovor
14 na to buduće pitanje, no htio bih Vam reći sljedeće o tom pitanju, kako Vijeće
15 može shvatiti i pravično odlučiti. Svjedok je nekoliko puta rekao da je
16 razdjeljivanje MUP-a bilo prema uputstvima njegovih nadređenih iz rukovodstva.
17 I pitao sam ga da li je to stav koji je stalno imao, i mislim da je rekao da
18 jeste. Čuli smo puno iskaza o tome tko je bilo rukovodstvo, i to nije
19 iznenađenje, dakle radi se o tome da će ovaj svjedok to potvrditi ili ne. U
20 potpunosti prihvaćam da pokušavamo ovdje raditi na način koji nije sugestivan,

1 no mislim da Sud treba imati na umu da su ovo svjedoci koji nisu pripremljeni za
2 davanje iskaza. Naravno da u pripremi bi preradili ovaj dokument koji bi bio
3 stavljen pred svjedoka i to bi mu bilo objašnjeno u adekvatnom svjetlu. No, u
4 svjetlu prigovora gospodina Stewarta, mislim da ponovo ovdje uvodimo nekakav
5 formalistički protokol koji postoji u sustavima koji koriste porotu, gdje se
6 postavljaju nekakva općenita pitanja i onda se sužava dok se ne dođe do same
7 srži pitanja. Ja ne pokušavam sugerirati svjedoku odgovore, no samo mislim da
8 nije pogrešno staviti pred njega nešto o čemu je on već govorio.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Moja je sugestija da bar počnemo sa
10 jednim općenitim otvorenim pitanjem, i onda suočimo svjedoka sa bilo kojim
11 odgovorom koji je dao u intervjuu nakon toga, nakon prvobitnog pitanja. Neću
12 dati nikakvo općenito mišljenje ovog Vijeća o sudskim tehnikama koje postoje u
13 sustavima običajnog prava gdje postoji porota. No, budući da sada više nije
14 vrijeme za to, ipak smo pažljivo razmotrili Vaše prigovore.

15 I pozivam Vas, gospodine Tieger, da postavljate pitanja na nešto manje
16 sugestivan način. Problem je da kada počnete čitati, radi se o tome da Vijeće
17 ustvari ne zna što će Vaše pitanje biti, niti što je bilo. I ako tražite potvrdu
18 ili negiranje riječi iz intervjua, onda naravno da to morate pročitati svjedoku.

1 No, ako pokušate dobiti odgovor na pitanje, i na pitanje koje je tada novinar
2 postavio svjedoku, onda je naravno prikladan način da mu ne pročitate odgovor
3 unaprijed.

4 G. STEWART: [simultani prevod] Htio bih biti konkretniji, dok svjedok
5 nije ovdje, o tome o čemu se radi. Prije nekoliko minuta, gospodin Tieger je
6 postavio pitanje o tome da li je dobio uputstva od rukovodstva oko dijeljenja
7 MUP-a.

8 Sada radi sljedeće, i to smo već vidjeli: prije nego li pozove svjedoka
9 da uđe dalje u neko pitanje, on vrlo direktno i konkretno pred svjedoka
10 postavlja dio intervjua gdje - gle iznenađenja - jedno od imena koje se
11 pojavljuje jest ime gospodina Krajišnika. U tome je stvar. Naravno da
12 Tužiteljstvo tu želi povezati s gospodinom Krajišnikom - zato smo ovdje - ali to
13 nije način koji bi trebalo koristiti pod ovim okolnostima. Dakle, treba doći
14 legitimnim načinom do povezivanja imena gospodina Krajišnika, ne to poturati pod
15 nos svjedoku.

16 G. TIEGER: [simultani prevod] Možda se upravo o tome i radi, o srži
17 problema, jer mislim da je to posve pogrešan pristup ovoj stvari. Reći da
18 Tužiteljstvo povezuje gospodina Krajišnika ilustrira pogrešnu narav tog
19 argumenta. Govorili smo o članku, govorili smo o njegovim dijelovima i govorimo
20 o intervjuu. Sada sam skrenuo na drugi dio intervjua, u kojem je gospodin

1 Krajišnik povezan sa konkretnim djelima. S ponašanjem. Zašto je nužno, sa svim
2 dužnim poštovanjem, kretati sa formalističkim pristupom koji ignorira činjenicu
3 da je ovaj svjedok već rekao tko je bio u rukovodstvu, u svom iskazu? Rekao je
4 da je postupao u ime rukovodstva kada se razdjeljivao MUP, i sada se bavim
5 dijelom intervjua koji je dat u to vrijeme i na to mu skrećem pažnju. I ne radi
6 se o povezivanju Tužiteljstva, već dokazi povezuju ime.

7 G. STEWART: [simultani prevod] Možda bi onda gospodin Tieger, dok
8 svjedoka ovdje još nema, trebao reći konkretno što je to pitanje trebalo biti.
9 Staviti ovaj dio intervjua pod nos svjedoku, želim znati što će iz toga izaći,
10 koja daljna pitanja? Jer na taj način se Obrana može pripremiti i iznijeti svoj
11 stav.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, možda ću se morati
13 vratiti u zapisnik. Znam da je svjedok rekao tko je bio u rukovodstvu, no da li
14 postoji konkretna indicija da su ta uputstva – jer je on rekao da je postupao po
15 uputstvima – da li je u kontekstu tih uputstava konkretno spomenut gospodin
16 Krajišnik?

17 G. TIEGER: [simultani prevod] Mislim da se nije pojavljivala riječ
18 "Krajišnik". On je spominjao skupštinu; sastanak od 11.02., ministarskom
19 savjetu, sudjelovanju gospodina Karadžića i Krajišnika u raspravi, i tako dalje.

1 Dakle, u osnovi da.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Kažete implicintno - da.

3 [Sudije većaju]

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Prije nego li donesem odluku, htio sam
5 Vas pitati točno što je trebalo biti pitanje koje ćete postaviti svjedoku?

6 G. TIEGER: [simultani prevod] Oklijevam zato jer sam to pitanje kanio
7 postaviti prije, ali sada smo već o tome raspravljali. No, mislim da je u osnovi
8 to trebalo biti da li se radi o njegovom mišljenju, odnosno stavu na kojem je
9 ustrajao, da je sama činjenica razdjeljivanja MUP-a bila nešto što nije poduzeo
10 po vlastitoj inicijativi, već u ime svojih nadređenih.

11 [Sudije većaju]

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Zamolićemo svjedoka da uđe, imaću i ja
13 nekoliko pitanja.

14 G. STEWART: [simultani prevod] Nekoliko opaski. Način na koji je pitanje
15 upravo izrečeno, iz njega proizlazi pitanje zašto ga uopće treba postavljati,
16 jer je na to ustvari svjedok odgovorio.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim Vas, pokažite nam to u zapisniku.

18 G. STEWART: [simultani prevod] Dakle, činjenica da je inicijativa o
19 razdjeljivanju MUP-a bila nešto što nije bilo njegovom voljom, odnosno
20 inicijativom, već u ime njegovih nadređenih. Morao bih pogledati što u zapisniku
21 stoji, prije nekih pet do deset minuta. No, mislim da je gospodin Tieger rekao
22 nešto poput - dakle, radilo se o razdjeljivanju - : to je bilo učinjeno po
23 uputstvima Vaših nadređenih, odnosno rukovodstva? I on je odgovorio: "Da."

24

25

26

27

28

29

30

1 Dakle, što se tiče tog pitanja gospodina Tiegera, na to je već odgovoreno. Ako
2 sada gospodin Tieger želi biti konkretniji u identificiranju, ne samo činjenica
3 da je gospodin Mandić dobio uputstva od nekog drugog, već i od koga konkretno,
4 onda nas to vraća na prigovor koji sam uložio, a to je da pred njega stavlja
5 konkretno ime. I gle iznenađenja - to ime je ime gospodina Krajišnika. Evo
6 skrenuću Vam pažnju na dio zapisnika.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Stewart, predaleko ste od
8 mikrofona.

9 G. STEWART: [simultani prevod] Stranica 51, redovi 89 do 17, časni Sude.

10 PREVODILAC: Ne. Ispravka prevoditelja: red 9 do 17.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim strane da pogledaju stranicu 41.
12 Svjedok je rekao: "Dobio sam uputstva od novoimenovanog ministra unutarnjih
13 poslova, gospodina Stanišića, da pošaljem ovakvu vrstu telegrama, i jesam."
14 Dakle, direktne upute, gospodine Tieger, dobio je od Stanišića. Naravno, na
15 osnovu onog što je ranije odlučeno, no gospodin Mandić nije bio prisutan na
16 sastanku gdje su donešene te odluke, ako sam dobro shvatio njegov iskaz.

17 G. TIEGER: [simultani prevod] Oprostite, mislite li na sastanak
18 ministarskog savjeta od 11.02? Gospodin Mandić nije bio prisutan na tom
19 sastanku, ali je bio prisutan na sastanku od 11.02.

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, i onda je dobio upute. Pozovimo
2 svjedoka ponovno u sudnicu, pa da vidimo hoćemo li od njega čuti nešto s tim u
3 vezi?

4 [Svedok je ušao u sudnicu]

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Mandiću, ja imam nekoliko
6 pitanja za Vas. Što se tiče uputa za odvajanje srpskog MUP-a, dakle za njegovo
7 izdvajanje iz jedinstvenog MUP-a, jesam li ja dobro razumio ako mislim da se
8 radi o odluci koju je donio Savjet ministara, na kojem Vi niste bili prisutni?

9 SVEDOK: Tu odluku je donijela Skupština srpskog naroda u Bosni i
10 Hercegovini, a na toj skupštini je bio Savjet ministara. Ja nisam bio član
11 Savjet... Savjeta ministara i nisam mogô prisustvovati tom sastanku.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Kasnije se o tome razgovaralo, 11.
13 februara. Je li točno?

14 SVEDOK: J... 11. februara se razgovaralo... je bio sastanak u Banja Luci a...
15 rukovodnih radnika srpske nacionalnosti u zajedničkom MUP-u Bosne i Hercegovine,
16 i doneseni su određeni zaključci, koje je meni prezentirao gospodin tužilac.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] I Vi ste onda te upute poslali, odnosno
18 depešu ste poslali nekim...

19 SVEDOK: Ja sam...

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] ...službenicima MUP-a; je li tako?

21 SVEDOK: Ja sam depešu poslao svim SUP-ovima na području Bosne i
22 Hercegovine i svim upravama, i svim centrima bezbjednosti. Obaviješten sam i
23 obavijetio sam te... te centre da je novi ministar unutrašnjih poslova Mićo

1 Stanišić, i da se stvorio srpski MUP, te dao upute koje sam dobio od Miće
2 Stanišića, kao novog ministra, o načinu djelovanja i rada srpskog MUP-a.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Jesu li ljudi koje ste ikada susreli i s
4 kojima razgovarali, jesu li bili jednoglasni u vezi s tim treba li postojati
5 izdvojeni srpski MUP ili je možda, čak i u srpskim krugovima, ako mogu tako
6 reći, bilo ljudi koji su se protivili ovaj ideji?

7 SVEDOK: Ja sam postupao po odlukama Savjeta ministara i Skupštine
8 srpskog naroda. A mogu Vam, časni Sude, reći da je posle bilo i jednih i drugih
9 reakcija. Jedni su bili za jedinstveni MUP, odnosno bilo im je žao što se
10 razdvajaju MUP-ovi po nacionalnoj osnovi, a jedni su govorili da treba tako jer
11 se nije moglo sarađivati sa a... Muslimanima, uglavnom.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] A na višim razinama, da li su tamo ljudi
13 bili jednoglasni ili je ipak i tamo bilo različitih stavova? Mislim, dakle na
14 onim razinama koje su bile Vama nadređene?

15 SVEDOK: Časni Sude, je l' mislite na srpski kadar ili uopšte na
16 bosanskohercegovački kadar?

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Na srpski kadar.

18 SVEDOK: Pa, uglavnom su bili saglasni što se tiče srpskog kadra u
19 zajedničkom Ministarstvu unutrašnjih poslova. Možda neki bili nisu saglasni,
20 vrlo mali broj.

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Recite nam, molim Vas, tko bi se
22 protivio tome. Znete li možda imana ljudi koji su možda imali drugačije stavove?

23 SVEDOK: Pa, jedan od njih je bio Vitomir Žepinić, koji je bio zamjenik
24 ministra MUP-a.

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] A koliko Vi znate, i na osnovi odgovora
2 kojeg ste dali s tim u vezi, dakle tko je bio u vodstvu bosanskih Srba, je li u
3 vezi s tim pitanjem, po Vašem znanju, bilo ikakvih neslaganja u vrhu vodstva
4 bosanskih Srba?

5 SVEDOK: Časni Sude, mislite na kadar u MUP-u ili u političkom... u poli... u
6 političkom vrhu?

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Političkom vodstvu.

8 SVEDOK: U političkom v...vodstvu je bilo jedinstven stav da se napravi
9 srpski MUP. I ja sam dobio instrukciju od političkog vrha srpskog naroda.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Mislim da ste nešto ranije rekli da
11 ste shvaćali da u srpskom vodstvu se nalazi gospodin Karadžić. Je li tako?

12 SVEDOK: Karadžić je bio predsjednik stranke, ali nije bio u oficijalnim
13 /sic/ organima u Bosni i Hercegovini do početka rata, ali je se konsultovô na
14 svim nivoima.

15 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude. Oprostite, časni Sude.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da.

17 G. STEWART: [simultani prevod] Znam da Vi vrlo rijetko intervenirate.
18 Ali časni Sude, ovdje je spomenuto jedno ime. Naime, postoji čitavo jedno
19 područje...

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Ja nisam završio još.

21 Gospodine Mandiću, da se izbjegne svaka moguća zbrka, biste li nam
22 ponovili tko je, dakle, u političkom vodstvu bosanskih Srba? Možda ste Vi to već
23 rekli, ali molim Vas, hoćete li nam ponoviti taj odgovor?

24 SVEDOK: U političkom rukovod...

1 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, transkripti ne rade zbog
2 nekog tehničkog razloga, ja ne znam imate li Vi isti problem.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, imamo isti problem. Problem je u tome da
4 ukoliko ništa više ne kažemo, da neće se ništa dogoditi. Dakle, samo zbog tog razloga.

5 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, pa uskoro je pauza.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pa, ja bih radije završio sa ovom temom.

7 G. STEWART: [simultani prevod] Pa, ne bez transkripta, naravno. Ja samo
8 predlažem da ukoliko se to ne može brzo riješiti - vidim koliko je sati - da
9 nismo daleko od vremena kada obično pravimo pauzu.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Radi li transkript kod tužitelja? Čisto da
11 vidimo da li su strane ravnopravne ovdje u postupku, zato što Tajništvo dobiva signal.

12 G. STEWART: [simultani prevod] Ma ne, ne radi se samo o ravnopravnosti,
13 ovo nam je stvarno potrebno.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Naravno, pa znam, gospodine Stewart. Da.
15 Mogu li nam tehničari kazati koliko će im vremena trebati? Minutu ili dvije,
16 pretpostavljamo, pa onda predlažem da pričekamo tu jednu ili dvije minute.

17 Gospodine Mandiću, imamo tehničkih problema. Dakle, to će potrajati
18 nekoliko minuta dok ih ne riješimo.

19 Tehničari kažu da bi trebao netko nešto kazati da se sistem isproba, da
20 vidimo da li ponovo radi. Ja na ekranu sada vidim da se ponovo podiže sistem
21 transkripta. Mislim da sada radi. Je li tako? Da.

22 Gospodine Mandiću, imali ste dosta vremena da razmislite o odgovoru na
23 moje zadnje pitanje, dakle, mislim da ste već ranije kazali da ste se smatrali
24 uključenim u vodstvo. Dakle, možete li nam dati odgovor na to pitanje?

25 SVEDOK: Časni Sude, samo da mi ponovite a... g...

26 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Kada sam Vas pitao da li su ljudi iz
27 vodstva bosanskih Srba bili jednoglasni, Vi ste rekli: "Mislite li na političko
28 vodstvo?" Ja sam rekao: "Da, mislim na politiko vodstvo." Možete li nam kazati
29 imena ljudi koje biste Vi smatrali članovima političkog vodstva?

30 SVEDOK: Doktor Radovan Karadžić, magistar Momčilo Krajišnik, profesor

1 Đerić, svi poslanici u srpskoj Skupštini i ministar MUP-a Mićo Stanišić.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. A kada ste rekli da su oni
3 jednoglasno bili za izdvajanje srpskog MUP-a, rekli ste da ste mislili na taj
4 krug ljudi?

5 SVEDOK: Da.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu, hvala.

7 Gospodine Tieger, možete nastaviti, ali do pauze imamo još dvije minute.
8 Ne znam želite li Vi preći na neku novu temu ili bi ovo sada bio dobar trenutak
9 da se ode na pauzu?

10 G. TIEGER: [simultani prevod] Pa, mislim da bi ovo stvarno bio dobar
11 trenutak da se ode na pauzu, časni Sude.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Pauza će biti do 12.50h

13 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim ustanite.

14 ... Početak pauze u 12.28h

15 ... Sednica nastavljena u 12.55h

16 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim ustanite.

17 Izvolite sjesti.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Zamolit ću da se svjedoka uvede u
19 sudnicu.

20 [Svedok je ušao u sudnicu]

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, nastavite molim.

22 G. TIEGER: [simultani prevod]

23 P: Gospodine Mandiću, prije pauze smo gledali neke dokumente koji su
24 izdani nakon onoga faksa, odnosno depeše od 31. marta, koju ste poslali, pa ću
25 sad zamoliti da pogledate još jedan dokument. A to je dokument koji nosi oznaku
26 /?ETP 004-4627/.

27 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] P425.

28 G. TIEGER: [simultani prevod]

29

30

1 P: Gospodine Mandiću, to je dokument kojega je potpisao ministar
2 unutarnjih poslova Delimustafić. Upućen je centrima službi bezbjednosti i
3 stanicama javne sigurnosti, te sekretarijatu za unutarnje poslove. Je li to
4 dokument kojim se navodi prekid Vašeg radnog odnosa u MUP-u, odnosno da to
5 gospodin Delimustafić odlučuje, zbog toga što je takva bila donešena odluka od
6 strane Vlade Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine?

7 O: Da.

8 P: Da li u ovom dokumentu pišu razlozi za tu odluku? I kako piše u
9 zadnjem paragrafu, tu kaže da su razlozi grubo kršenje pravila službe,
10 preduzimanje nezakonitih radnji, kriminalno ponašanje u vršenju službe u
11 Ministarstvu unutarnjih poslova SR Bosne i Hercegovine.

12 O: Da.

13 P: Nešto ranije u svom svjedočenju, Vi ste izjavili da je prva funkcija
14 na koju ste došli nakon izbijanja sukoba, dakle u republici bosanskih Srba, bio
15 položaj zamjenika ministra srpskog MUP-a. Je li to tako?

16 O: Mene je Mićo Stanišić ovlastio da ga zamjenjujem, i vršio sam
17 funkciju zamjenika ministra unutrašnjih poslova u srpskom MUP-u.

18 P: I Vi ste izdavali direktive i upute kao pomoćnik ministra srpskog
19 MUP-a; je li tako?

20 O: Ja sam bio zamjenik ministra MUP-a. I tada sam bio stacioniran na
21 Vracima /sic/.

22 P: Molim Vas, pogledajte sada sljedeći dokazni predmet Optužbe po redu;
23 /?0305-4901/.

24 GDA SEKRETAR: [simultani prevod] P426.

25 G. TIEGER: [simultani prevod]

1 P: Gospodine Mandiću, dokazni predmet P425 je dokument na kojem stoji
2 zaglavlje: "Srpska Republika Bosna i Hercegovina, Ministarstvo unutrašnjih
3 poslova"; datum je 16. aprila 1992., a upućen je gospodinu Ješuriću iz Stanice
4 javne bezbjednosti Bijeljina. I tu stoji Vaše ime, te funkcija zamjenika
5 ministra i potpis. Je li ovo dokument kojega ste Vi potpisali, gospodine?

6 O: Da.

7 P: Možete li nam kazati kakve ste upute davali gospodinu Ješuriću,
8 dakle, što ste mu rekli u tom dokumentu da mora učiniti?

9 O: Prilikom izrade Zakona o unutrašnjim poslovima Srpske R...Republike
10 Bosne i Hercegovine, greškom je upisano da je centar bez... službi bezbjednosti u
11 Ugljeviku, umjesto Bijeljine. Znači, to je jedno malo mjesto blizu Bijeljine, a
12 Bijeljina je po infrastrukturi i opremi trebala da bude centar, i to je
13 najvjerovatnije o štamparskoj greški, koju sam ja uputio da se ispravi.

14 P: I dakle, prema ovome dokumentu, Vi ste uputili gospodina Ješurića da
15 izvrši sve pripreme u vezi sa preuzimanjem CSB-a, te ste isto tako uputili
16 savjet vladi Majevica i Semberije?

17 O: Po Zakonu o unutrašnjim poslovima Srpske Republike Bosne i
18 Hercegovine, za Majevicu i Semberiju je formiran centar jedan, okružni centar za
19 poslove iz nadležnosti MUP-a. Umjesto Ugljevika, što je o... vjerujemo tada bila
20 greška, centar se premještao iz Ugljevika u Bijeljinu, koja je veći grad, i... i
21 veća infrastruktura, i o tome sam zvanično obavijestio gospodina Jerš... Ješurića,
22 koji je bio i predratni načelnik službe bezbjednosti u S...Semberiji i Majevici,
23 sa sjedištem u Bijeljini.

1 P: Vi ste nešto ranije kazali, da kada ste postali zamjenik ministra
2 unutarnjih poslova, da Vam je sjedište bilo na Vracama. Je li tako?

3 O: Ja sam bio na Vracima, a Stanišić je Mi... Mićo bio, kao ministar,
4 izmješten na Pale.

5 P: A koje su bile Vaše dužnosti, odnosno kakve ste poslove obavljali dok
6 ste bili na Vracama zamjenik ministra?

7 O: S...Sve instrukcije i zadatke sam dobijô od ministra Miće Stanišića, i
8 što mi je on naredio, to sam uradio.

9 P: A općenito govoreći, što ste radili u to vrijeme?

10 O: E, ovo je jedan isto primjer šta sam ura... šta sam uradio po
11 instrukciji Miće Stanišića: znači, da o...obavijestim Ješurića da je centar u
12 Bijeljini, a ne u Ugljeviku, i da se radi o štamparskoj greški u Zakonu o
13 unutrašnjim poslovima, o čemu smo obavijestili i Ješurića i vladu.

14 P: Jeste li Vi davali upute za ratne operacije u to vrijeme?

15 O: Ne sjećam se.

16 P: Jeste li se bavili poslovima nacionalne sigurnosti i policijskim
17 poslovima u vezi s ratnim operacijama na Grbavici, Dobrinji, Ilidži, dakle u
18 okolini Sarajeva?

19 O: Sa mnom na Vracima je bio komandant specijalne jedinice i specijalna
20 jedinica iz redova srpskog naroda, i moguće je da sam učestvovao u... u donošenju
21 odluka, odnosno d... ovaj, upotrebi specijalnih jedinica na području Grbavice,
22 Dobrinje, Vraca, i tako.

23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Mandiću, prevoditelji Vas mole

1 da govorite malo sporije zato što Vas teško prate.

2 Gospodine Tieger, nastavite.

3 G. TIEGER: [simultani prevod]

4 P: Gospodine Mandiću, Vi ste rekli da je bilo moguće... Ustvari, skrenuo
5 bih Vam još jedan put pažnju na dokazni predmet 419. Gospodine Mandiću, znam da
6 je dokument koji su stavili pred Vas na engleskom, pa ću Vam morati pročitati
7 dio tog dokumenta polako, tako da Vam se može dokument prevesti.

8 Skrenuću Vam pažnju, dakle, vama odvjetnicima, kao i sudcima, na odlomak
9 koji se nalazi pri dnu desete stranice prijevoda na engleski, a koji počinje na
10 dijelu koji je označen 5230 videa. I da Vam osvježim sjećanje, gospodine
11 Mandiću, iako se može reći i na osnovi engleske verzije teksta, ovo je bio
12 intervju iz jula i augusta 1994., koji je vodio gospodin Đogo u emisiji "Moj
13 gost je istina".

14 Vi ste u tom dijelu intervjuja rekli: "Na Vracama sam bio mjesec dana,
15 znate. Ljudi su dolazili, osnovali smo službe, radio sam. Mićo Stanišić je vršio
16 koordinaciju između predsjednika Karadžića, koji je u to vrijeme bio na Palama,
17 a ja sam bio na Vracama s pripadnicima specijalne jedinice. Mi smo prihvatili,"
18 - zatim stoji upitnik iza te riječi - "našu nacionalnu sigurnost, policiju, te
19 službe; oslobodili naselja Grbavica, Dobrinja, Ilidža; i komunicirali smo sa
20 Slobom Kovačom, koji je izuzetno dobro radio na Ilidži, kao i s nekim drugim
21 ljudima iz Srpskog Sarajeva, Ilijaša, Hadžića, Pala i drugih dijelova Sarajeva."

22 Gospodine Mandiću, da li Vam ovo osvježava sjećanje u vezi s Vašim
23 sudjelovanjem u događajima tijekom mjeseca aprila, odnosno tijekom vremena dok
24
25
26
27
28
29
30

1 ste bili na Vracama, da biste: "oslobodili naselja Grbavica, Dobrinja, Ilidža,"
2 dakle operacijama u kojima su sudjelovale te snage.

3 O: Ja mislim da se ovo odnosi na srpsku policiju na području Sarajeva, a
4 kome pripada opština hi... Ilidža, Hadžići, Pale. Ovo oslobađanje ne znači da je
5 to bilo čišćenje ili nešta /sic/, već je t... preuzimanje vlasti od strane srpske
6 poluc... policije na tim područjima. I ovdje je na Ilidži Tomislav Kovač, a ne
7 Sloba Kovač, koji je bio šef policije na Ilidži.

8 P: Da li su se u tim općinama vodile ratne operacije koje su dovele do
9 zarobljavanja i pritvaranje Muslimana?

10 O: Pa, ja ne znam. Ja sam bio samo mjesec dana na Vracama i onda sam
11 otišao na Pale, gdje sam postao ministar za pravosuđe. Vrlo kratak period /sic/
12 sam tu boravio.

13 P: Što ste htjeli reći kada ste spomenuli oslobađanje naselja Grbavica,
14 Dobrinja i Ilidža?

15 O: Pa, vjerovatno, s... zajedno sa ovim kriznim štabovima i sa ci... sa a...
16 sa s... kriznim štabovima područja, da je... da je preuzimana vlast od strane Srba
17 na... u...u Ilijašu, Hadžićima, Grbavici i Ilidži. Pretpostavljam to, Ovaj je bio
18 intervju prije 14 godina; ja ne mogu da se sjetim šta sam tō tada mislio, al'
19 pretpostavljam da je to bilo.

20 P: Jeste li Vi bili jedan od stratega ratnih operacija u vezi s
21 oslobađanjem Grbavice, Ilidže, Dobrinje ili u vezi s bilo kojim drugim vidom
22 napora da se osnuje Republika Srpska?

23 O: Ne.

24 P: Da li su Vas članovi Skupštine, Vas ili, dakle, neku drugu osobu koja
25 je bila na vlasti u Republici Srpskoj, smatrali kao ratnog stratega?

26 O: Početkom rata vojska je preuzela a... ratnu strategiju na području o...

1 Bosne i Hercegovine, tako da i specijalne jedinice MUP-a si bile pod komandom
2 vojske, tako da nisam mogao ni po kom osnovu da budem ja jedan od stratega rata
3 u...u... na području ili Sarajeva ili bilo gdje. Jel je u... u aprilu, početkom aprila
4 mjeseca za komandanta štaba došao Ratko Mladić; preuzeo je svu komandu i
5 odgovornost u vezi rata i povodom rata u Bosni i Hercegovini.

6 [Tužilaštvo se savetuje]

7 G. TIEGER: [simultani prevod]

8 P: Gospodine Mandiću, u transkriptu piše da ste rekli da je Ratko Mladić
9 postao načelnik štaba početkom mjeseca aprila. Dakle, je li to datum kojega se
10 Vi sjećate, početak mjeseca aprila?

11 O: U aprilu mjesecu sigurno, 1992. godine, došao za ko... komandanta
12 štaba. Ja mislim tako.

13 P: U vezi s pitanjima koja sam postavljao o Vama kao ratnom strategu,
14 sada bih Vam skrenuo pažnju na jedan drugi dokazni predmet, a to je dio 16.
15 sjednice Skupštine Srpske Republike Bosne i Hercegovine, koja je održana 12.
16 maja 1992.

17 GDA SEKRETAR: [simultani prevod] P427.

18 G. TIEGER: [simultani prevod]

19 P: Prije svega, gospodine Mandiću, sjećate li se da ste bili prisutni na
20 16. sjednici Skupštine Srpske Republike Bosne i Hercegovine u Banja Luci, 12.
21 maja 1992?

22 O: Ne sjećam.

23 P: Skrećem Vama pažnju, a i sudcima, na treću stranicu prijevoda na
24 engleski. Mislim da je to u svakom slučaju točka 14 dnevnog reda. Dakle, je li

1 to bio datum kada je potvrđena Vaša funkcija kao ministra pravosuđa od strane
2 Skupštine?

3 O: Ja sam 19. maja postavljen za ministra za pravosuđe, čini mi se. Jer
4 kada je izašlo i *Službenom glasniku*, tada sam postao. Vjerovatno jeste, ne
5 sjećam se tačno datuma ali...

6 P: Sada bih Vam skrenuo pažnju na primjedbe jednoga člana Skupštine...

7 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, bilo bi dobro da se razjasni
8 stav Tužiteljstva. Prvo, je li gospodin Mandić bio na tom sastanku ili nije?

9 G. TIEGER: [simultani prevod] Prvo, mislim da će to biti sasvim jasno,
10 a drugo, mislim da je svjedok rekao da se ne sjeća, pa mislim da je sasvim u
11 redu da mu ja pokušam osvježiti sjećanje dijelom transkripta.

12 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, ja nisam ni rekao da nije, no
13 gospodin Tieger je rekao da će to razjasniti i ja to upravo tražim.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle, stav Tužiteljstva je jasan.
15 Pretpostavljam da će i dalje biti, pa nastavite, gospodine Tieger.

16 G. STEWART: [simultani prevod] Pa, oprostite, časni Sude, ali meni nije
17 jasno, zato što to tužitelj upravo to namjerava razjasniti.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, Vi recite koji točno
19 dio pokazujete.

20 G. TIEGER: [simultani prevod] Uz dužno poštovanje, časni Sude, mislim da

1 se radi o nepotrebnoj intervenciji.

2 Ja Vas molim, časni Sude, pogledajte 16. stranicu prijevoda na engleski,
3 primjedbe gospodina Belija.

4 P: Gospodine Mandić, za Vašu informaciju, to i počinje na 10. stranici
5 dokumenta na B/H/S-u koji Vi imate pred sobom.

6 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, oprostite. Ja sam postavio
7 sasvim jednostavno pitanje. Dakle, je li stav Tužiteljstva da je gospodin Mandić
8 bio na tom sastanku ili nije?

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Stewart, iz onoga što sam čuo
10 od gospodina Tiegera, pretpostavljam da on skreće pozornost na tekst i to,
11 konkretno na stranici 17, postaje sasvim jasno.

12 G. STEWART: [simultani prevod] Da, vidim. Časni Sude. Hvala. I gospođica
13 Čmerić mi je upravo skrenula pažnju na to, i to smo mogli riješiti puno brže da
14 je gospodin Tieger rekao "da". I ja naravno ne vidim svaku riječ u svakom
15 trenutku, dakle ja sam postavio jednostavno pitanje i jednostavan odgovor na to
16 pitanje bio bi "da".

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mislim da bi to bilo jasno i bez ove
18 intervencije. Gospodine Tieger, nastavite.

19 G. TIEGER: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

20 P: Gospodine Mandiću, htio bih Vam skrenuti pažnju na jedan dio opaske
21 gospodina /?Beli/, to je negdje sredina njegove intervencije, gdje kaže: "Da
22 budem kratak, htio bih zamoliti da ne odemo odavde bez vojnog stratega. Vidim
23 ovdje gospodina Mandića, bez da s nekih problematičnih područja poput Brčkog ili
24 Dervente, definiramo strogo vojnim terminima, ne možemo otići jer ćemo jedino
25 tako znati kuda se okrenuti za

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

sreda, 24.11.2004.

Predmet br. IT-00-39-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 pomoć."

2 O: Izvinite, na kom... Da nije neki drugi Mandić? Greška neka. Na kom
3 listu mi recite... na kojoj stranici, recite, molim Vas.

4 P: To je na stranici 10, verzije koju imate pred sobom. A imena
5 govornika se nalaze na početku njihovih intervencija, štampanim slovima. Beli,
6 da. I to je otprilike negdje u sredini njegove intervencije.

7 O: Mislim da se radi ovdje o zamjeni ličnosti. Postoji Mandić iz
8 Ugljevika, koji je bio neki vojni starješina. Ne radi se o meni. Sigurno.
9 Zamijenili ste ličnost, gospodine tužilac. Sigurno.

10 P: A tko je Mandić kojeg spominje gospodin Beli, po Vama?

11 O: Ja mislim da je to j... čovjek ima isto prezime, iz Ugljevika, i on je
12 bio neki tamo lokalni vođa, odnosno bio je radikal. Mislim da je... da je to
13 greška u ličnosti.

14 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, s dužnim poštovanjem, moram
15 ustrajati u svom upitu, jer ovo je svjedok Tužiteljstva. Svjedok je rekao da se
16 ne sjeća. Da li će Tužiteljstvo ustvrditi da je gospodin Mandić bio na sastanku
17 ili ne, ili Tužiteljstvo ne zna? I zato je posve neutralno prema tome, jer je to
18 dosta bitna razlika. Kada se svjedoka onda ispituje o nekom sastanku čijih

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 imamo puno stranica zapisnika, da li će se pitanja postavljati na osnovu
2 njihovog mišljenja da je on tamo bio ili nije?

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mislim da znate odgovor na pitanje, jer
4 sada imamo situaciju koja je nešto drukčija od prije tri minute.

5 G. TIEGER: [simultani prevod] Rado, časni Sude. Kao prvo, mislim da
6 Tužiteljstvo ne mora zauzeti stav vezano uz prisustvo gospodina Mandića, osim
7 ako ne zatraže dodatna pitanja oko te Skupštine. Bilo je jasno da sam postavio
8 pitanje vezano uz ulogu gospodina Mandića dok je bio zamjenik ministra, i dok je
9 bio na Vracama. A to je bila, dakle, priroda mog pitanja. Sada imamo odgovor na
10 to i htio sam preći na iduće područje.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Postavili ste pitanje o njegovom
12 prisustvovanju. Onda, pretpostavljam da ste zaključili da jedna od prisutnih
13 osoba bila gospodin Mandić, no budući da gospodin Mandić sada kaže da on nije ta
14 osoba, onda to za sada ostaje otvoreno.

15 G. TIEGER: [simultani prevod] Upravo tako. Neću sada više o tome
16 razgovarati bez obzira na dijelove iskaza koji se mogu na to odnositi.

17 No, ovo je isto tako dobra prilika da možda ovdje podvučem crtu. Nisam
18 prigovarao prigovorima Odbrane, no mislim da je sada vrijeme da se prestane s

1 ovim konstantnim intervencijama koje nisu nužne, jer one ometaju moj rad na
2 način da to spriječava i efikasnost Suda i daljnje odvijanje ovog svjedočenja.
3 Volio bih da Obrana čeka unakrsno ispitivanje ako bude imala pitanja, ili da bar
4 pričeka da završi neki blok pitanja u glavnom ispitivanju kako bi onda tek
5 intervenirali, jer inače ometa tijek ispitivanja.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mislim da su stavovi strana jasni.
7 Gospodin Stewart misli da bi trebao intervenirati kada god misli da je to nužno,
8 a istovremeno je gospodin Stewart vjerojatno i zamijetio da se ne slažemo uvijek
9 da je bilo neophodno intervenirati. Ponekad, gospodine Tieger, je Vijeće
10 usvojilo neke prijedloge gospodina Stewarta. Obje strane pozivamo da ne ometaju
11 tijek davanja iskaza, osim ako ne postoji stvarno potreba.

12 No, sada ću ja to učiniti, gospodine Tieger, jer imam poteškoća. Teško
13 mi je pomiriti prvu stranicu ovog zapisnika na engleskom sa onim što vidim u
14 originalu.

15 G. STEWART: [simultani prevod] Upravo sam ja to htio reći. Mislim da
16 nedostaju tri stranice B/H/S-a. Dakle, ne postoji prijevod na engleski prve tri
17 stranice ovog dokumenta, odnosno četiri.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možete li provjeriti koje su razlike
19 između B/H/S-a i engleskog, budući da svi imamo isti dokument?

1 G. TIEGER: [simultani prevod] U svakom slučaju, časni Sude. Mislim da
2 nismo morali dodjeljivati novi dokazni broj, a posebno u svjetlu činjenice da je
3 bilo uvedeno za vrijeme svjedočenja gospodina Treanora.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možda nismo morali pročitati svaku
5 stranicu.

6 G. TIEGER: [simultani prevod] Da. I mislim da će se to razriješiti kako
7 je Vijeće i zatražilo.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možete li onda u sljedećoj pauzi
9 provjeriti P65, i zatim tabulator 127?

10 G. STEWART: [simultani prevod] Mislimo da gospodin Mandić ima na B/H/S -
11 u samo od stranice 5 nadalje.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] No, čini se da počinje na isti način,
13 zapisnik sa 16. sjednice, i onda se stvari razlikuju.

14 G. STEWART: [simultani prevod] Čini se da je prvih nekoliko stranica
15 nekakav sažetak.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možda se ni nećemo usredotočivati na
17 prvih nekoliko stranica. No, gospodine Tieger, imajte na umu da nije isti
18 dokument na B/H/S-u i na engleskom. A o tome da li će ti dokumenti dobiti
19 zaseban dokazni broj, možemo razgovarati kasnije.

1 [Pretresno veće i sekretar se savetuju]

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, izvolite nastavite.

3 G. TIEGER: [simultani prevod]

4 P: Gospodine Mandiću, molim da pogledate idući dokazni predmet

5 Tužiteljstva, a to je članak iz drugog mjeseca 1998. godine. To je članak iz

6 *Oslobođenja*, koji ima oznaku ET 0093-8152.

7 GDA SEKRETAR: [simultani prevod] Biće to P428.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ako Obrana bude imala kakvih komentara

9 vezano uz prijevod naslova neću biti iznenađen.

10 G. STEWART: [simultani prevod] Da, očito je što želite implicirati. Ne

11 znamo odakle dolazi, koji je izvor članka.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, čini se da ovaj članak

13 počinje na vrhu stranice s desne strane, zatim nešto o Momčilu Mandiću, a zatim

14 nešto u vezi BiH MUP. Ništa od toga se ne pojavljuje u prijevodu. Zatim glavni

15 naslov kaže: "Pogrešna politika". I pitam se da li je pogrešna politika upravo

16 ono što je prevedeno na engleskom.

17 G. TIEGER: [simultani prevod] Vidim što govorite. To će trebati

18 ispraviti. Nadam se da će ostatak članka onda odgovarati.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Zamoliću Obranu i gospođu Čmerić da

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

sreda, 24.11.2004.

Predmet br. IT-00-39-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 prate sve one dijelove članke o kojima će se razgovarati sa svjedokom.

2 G. TIEGER: [simultani prevod]

3 P: Gospodine Mandiću, htio sam Vam skrenuti pažnju na jedan dio članka,
4 negdje dvije trećine nakon početka, i pomenuću nekoliko imena da možete pronaći
5 taj dio članka. Tu se razgovara o Ejupu Ganiću i Ratku Mladiću, i gospodinu
6 Karadžiću, i zatim se spominje i gospođa Plavšić, uskoro nakon toga. Vidite li
7 gdje je taj dio?

8 O: Da.

9 P: I zatim se članak nastavlja na sljedeći način... nakon što se
10 komentirali... Da počnemo onda s tim gornjim dijelom, biće lakše.

11 "Rekao sam i zato kada nam je Ejup Ganić uzeo Državnu bezbjednost, a tom
12 tehnikom koju smo tada izgubili je Ratko Mladić i Radovan, snimljeni su, i to je
13 danas glavni dokaz Hagu. Pa, mi smo 5.000 zarobljenih Muslimana morali pustiti
14 radi rodbine Biljane Plavšić, a ona je bila u Beogradu. Ima stan na Vračaru -
15 prva ga je dobila. A ja kao ministar sam oblačio pancir i ratovao na Dobrinji
16 kao vojnik. Ministar do 2.00h, poslije podne idem u akciju."

17 Gospodine Mandiću, da li se sada bolje sjećate Vaših dužnosti i uloge u
18 vrijeme kada ste bili na Vracama, kao zamjenik ministra?

19 O: Stalno mi, gospodine tužioce /sic/, stavljate novične... novinske
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 članke, gde ja malo drugačije pričam i uveličavam svoju ulogu u odnosu na
2 Biljanu Plavšić jer je bio latentan i neprekidan sukob između mene i nje od
3 1991. godine, kada je ona bila član Predsjedništva. Nikada nisam, znači, ratovao
4 i nosio pancir na Dobrinji, jer s... jer je vlada bila... dok sam bio na Vracima
5 nisam mogao da... onaj, da idem bilo gdje drugo, a poslije sam prešao na Pale,
6 odnosno u hotel "Bistricu" na Jahorinu, kao član... kao ministar za pravosuđe. A...
7 ,mislim ovo su novinski izvještaji i m...mislim da ne bi... da... da ne bi trebalo
8 veliku ozbiljnost ovim članicama o mojim izjavama davati, ako su ovo moje
9 izjave. Jer sam i ovdje kritikovao Radovu... Radovanovu... Radovana Karadžića
10 pogrešnu politiku, i njegovo... njegovu saglasnosti da u MUP uđe korupcija,
11 kriminal i ljudi koji su vršili krivična djela. I radi toga je došlo do sukoba
12 između mene i Radovana Karadžića, i ja sam 1992. godine, u decembru, otišô u
13 Beograd. To je istina.

14 U svakom Vašem članku koji ste mi pokazali je sukob, odnosno odnos
15 između mene i Biljane Plavšić. Odnos. Pa sam ja malo govorio da sam radio za
16 srpsku stvar puno više nego što je bilo, a na drugoj strani, kako je Biljana
17 svoju porodicu izmještala u Beograd, kako je u bolnice gdje su lju...ljudi ranjeni
18 smještala svoju porodicu koju je izmjestila iz Sarajeva. To su bili sukobi
19 unutar Srpske. Jel... jer ste samo izvukli iz konteksta čitavog m...mog intervjua
20 ovo, gdje sam naveo nedostatke rukovođenja Radovana Karadžića, korupciju,
21 kriminal i sve ostalo što je... što me natjeralo da odem u Beograd. A vidi...vidite
22 dole u nastavku.

1 P: Hvala. Mislim da ste upravo rekli da niste nosili pancirku. Jeste li
2 pratili, upravljali, koordinirali ili na drugi način bili uključeni u operacije
3 na Dobrinji, Grbavici, Ilidži, ili u obližnjim područjima u Sarajevu, u 4. i 5.
4 mjesecu 1992. godine?

5 O: Ne sjećam se.

6 P: Možda možemo pogledati neke od snimaka koje ste spomenuli u članku
7 kojeg smo upravo pogledali. Dakle, snimke razgovora ljudi o kojima ste govorili.
8 Pogledajmo onda nekoliko onovremenih presretnutih razgovora - telefonskih. Prvi
9 takav nosi broj 0322-0086.

10 GDA SEKRETAR: [simultani prevod] Bit će to dokazni predmet P429.

11 [Sluša se presretnuti razgovor]

12 "Momčilo Mandić: Koji je ono broj na Ilidži?

13 Tomislav KOVAČ: Molim?

14 Momčilo MANDIĆ: Momo je Mandić. Ko je?

15 Tomislav KOVAČ: Tomo je, Momo.

16 Momčilo MANDIĆ: Tomo, kako si?

17 Tomislav KOVAČ: Evo, jebi ga.

18 Momčilo MANDIĆ: Šta ima na Ilidži, reci mi?

19 Tomislav KOVAČ: Ma, jebi ga, ima svega.

20 Momčilo MANDIĆ: Ima li problema velikih?

21 Tomislav KOVAČ: Pa, jebi ga, mi našu onu teritoriju koju smo imali i
22 držimo, znaš to.

23 Momčilo MANDIĆ: Hm-m. A je li sad šta krit..."

24 G. STEWART: [simultani prevod] Mislim da se ne čuje ništa na B/H/S-u.

25 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ništa ne čujem, prema tome nema ni
26 prijevoda. Mislim da bi trebalo ponovo početi.

27 G. TIEGER: [simultani prevod] Da, budući da ćemo to raditi, mislim da

1 mogu onda predstaviti ovaj dokazni predmet. Radi se o razgovoru koji se dogodio
2 23.04.1992. godine između gospodina Mandića i /?Tome/ Kovača.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Na dnu stranice stoji da je to prva
4 od šest, a mislim da ih ukupno ima tri. Je li to tako?

5 G. TIEGER: [simultani prevod] Da.

6 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Audio snimka bit će P429, a transkript
7 P429A.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Počnimo ponovno.

9 [Sluša se presretnuti razgovor]

10 "Momčilo Mandić: Koji je ono broj na Ilidži?

11 Tomislav KOVAČ: Molim?

12 Momčilo MANDIĆ: Momo je Mandić. Ko je?

13 Tomislav KOVAČ: Tomo je, Momo.

14 Momčilo MANDIĆ: Tomo, kako si?

15 Tomislav KOVAČ: Evo, jebi ga.

16 Momčilo MANDIĆ: Šta ima na Ilidži, reci mi?

17 Tomislav KOVAČ: Ma, jebi ga, ima svega.

18 Momčilo MANDIĆ: Ima li problema velikih?

19 Tomislav KOVAČ: Pa, jebi ga, mi našu onu teritoriju koju smo imali i
20 držimo, znaš to.

21 Momčilo MANDIĆ: A je li sad šta krit..."

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mislim da je stalo na istom mjestu kao i
23 prije. Sada je gotovo 13.45h, gospodine Tieger. Hoćete li imati daljnjih
24 pitanja, koja neće biti povezana s ovim, za svjedoka? Ako ne, onda mislim da
25 možemo prekinuti s radom za danas.

1 G. TIEGER: [simultani prevod] Idući predmet je presretnuti razgovor, no
2 mislim da je ionako to ne možemo riješiti u pet minuta.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Onda idemo prekinuti s radom.

4 G. STEWART: [simultani prevod] Htio sam nešto reći. Uvodne riječi pod
5 naslovom "Prijevod na engleski" sadrže dvije opaske koje nisu nužno dio
6 prijevoda, jer stoji u zagradi "(ministar pravosuđa RS-a)" i u zagradi
7 "(zapovjednik paravojnih snaga na Ilidži)". Mislim da toga nema na B/H/S-u. To
8 je dodato.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, shvaćam to, gospodine Stewart. Zna
10 te da ja vrlo volim precizne prijevode. Ako to uđe u zapisnik, dovoljno je, inače
11 to treba sve ponovno tiskati što će zahtijevati ne samo tintu, već i papir i
12 vrijeme.

13 G. STEWART: [simultani prevod] I mi želimo biti precizni. Ne tražim da
14 se ponovno učini prijevod, već sam htio da to uđe u zapisnik.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ušlo je. Ima li još kakvih proceduralnih
16 pitanja? Ako ne, onda smo gotovi za danas.

17 Gospodine Mandiću, htio bih Vam dati ista uputstva kao i jučer. Dakle,
18 nemojte razgovarati ni sa kime, nemojte komunicirati ni sa kime, dakle ne samo
19 usmeno, već niti *e-mailom* ili slično o iskazu koji ste dali ovdje i koji ćete
20 nastaviti davati. Zamolio bih Vas da se vratite sutra ovamo ujutro, u 9.00 sati
21 u istu sudnicu.

1 Gotovi smo s radom.

2 SUĐSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

3 ... Sednica završena u 13.43h.

4 Nastavak zakazan za četvrtak,

5 25. novembar 2004., u 09.00h.

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

sreda, 24.11.2004.

Predmet br. IT-00-39-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.